

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბიტე ბუქ-
ურბი სიფყაა, ფუილიტით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაფანა ყურლა უჯარბისბბაჟ უსამაგლუსია.

ბამოღის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რეპსპუბლიკა

ორშაბათი-სამშაბათი, 4-5 იანვარი. 2021 წ. №1-2 (9120-9121)

ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 1 ლარი

ერის სულიერ მამას ერი ულოცავს დაბადების
დღეს და უსურვებს, რომ მოსწრებოდეს
სიყვარულით გათელიანებულ და
გაბრწყინებულ საქართველოს!

ილია II - 88

კაცი, მადლით განღმერთობილი

ღმერთი სიყვარულია, ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მისი სიყვარულის დარღვევა არაფერს შეუძლია. ამიტომ ღმერთი მუდმივად შეეწევა დაცემულ ადამიანს თავისი დანიშნულების აღსრულებაში და მას, უბიწველეს ყოვლისა, ეშმაკისა და ცოდვის მონობისგან ათავისუფლებს. შეეწევა რა ამ საქმეში მოწყალეობით, ღმერთი არ ართმევს ადამიანს თავისი სიყვარულის წინანდელ ნიჭს და, მათ შორის, არც ერთხელ და სამუდამოდ ბოძებულ თავისუფლებას. ადამიანი თავისი ნებით დაეცა და ასევე თავისი ნებით უნდა აღდგეს.

ეს რომ შესაძლებელი გამხდარიყო და, რაღა თქმა უნდა, აუცილებლად ღვთის შემწეობით, ღმერთმა ისურვა თვითონ მიასლოვბოდა თავისგან განდგომილ ადამიანს, რათა მას ისე, რომ არ შეშინებოდა, კვლავ თავისუფლად გაეკეთებინა არჩევანი და ღმერთთან დაბრუნებულიყო. ძე ღვთისა იქცა ძედა კაცისა იმისათვის, რათა ძენი კაცთანი ძეებად ღვთისად ექცია. ღმერთი განჯაცდა, რათა კაცი მადლით განღმერთობილიყო. უკვდავმა მოკვდავის სახე მიიღო, რათა უკვდავება მიენიჭებინა.

წმინდა გრიგოლ ღვთისმეტყველი

ჩვენ ერთმანეთს არ უნდა დავუპიროთ ჯვარი!

„ჩვენ ვთხოვთ უფალს მშვიდობას, სინარულს, ეს ცხოვრება ცვალებადია. ჩვენ იმედით ვუყურებთ მომავალს“, — ამის შესახებ სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ საახალწლო მიმართვაში ბრძანა. როგორც პატრიარქი საახალწლო მილოცვაში აცხადებს, ერთმანეთს უნდა დავეხმაროთ და „არ უნდა დავეუპიროთ ჯვარი“.

„ყველას მოგესალმებით, სრულიად საქართველოს, უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებს და ყოველ ადამიანს. ახალი წლის წინაშე ვდგავართ. დღეს ჩვენ ვიხსენებთ დაგით წინასწარმეტყველის სიტყვებს — „მაუწყე მე უფალი გზაი რომელსაცა ვიდოდე. ითხოვედი და მოგეცეთ თქვენ, ეძიებდეთ და პოვოთ, ირეკდეთ და და განგედოს თქვენ“, ჩვენ ვთხოვთ უფალს მშვიდობას, სინარულს, ეს ცხოვრება ცვალებადია. ჩვენ იმედით ვუყურებთ მომავალს. ღმერთს უყვარს ადამიანი. ადამიანის მოქმედება უნდა იყოს სათნო, კეთილი. ჰუ უფალი და მუფუფო, მომანიჭე მე განცდა თვისთა ცოდვათა და არა განკითხვა ძმისა ჩემისა. ჩვენ უნდა დავეხმაროთ ერთმანეთს, კი არ უნდა დავეუპიროთ ჯვარი. ვილოცავთ ახალ წელს და ქრისტეს შობის დღესასწაულს. იმედი არ უნდა დაგვარგოთ, ჩვენთან არს ღმერთი. დალოცვილი და გახარებული გამყოფით მამაზეციურმა“, — ბრძანა პატრიარქმა.

კარლ ჰარცელის ქართული სიმღერა

მშრომავშირის ელჩმა საქართველოში მეუღლესთან, მეტე ჰარცელთან და მუსიკოს ზაზა სუციშვილთან ერთად იაკობ ბობოხიძის სიმღერა „ფიფქები“ შეასრულა. ასე კარლ ჰარცელმა ქვეყნის მოსახლეობას დამდეგი ახალი წელი მიულოცა.

2020 წლის მნიშვნელოვანი ეკონომიკური მოვლენები

რა შეითხვევაში
არ გაუშვებან
საქართველოს მოქალაქეს
2021 წლის 1 იანვრიდან
შენგენის ზონაში?!

ვინ გაგვიყიდა ღვით- გარეჯი?

„მითხარით, რატომ იმაგე მაინც არ იღებთ ხმას, როდესაც ივარი ველაშვილია და ექსპერტთა ჯგუფმა თუშეთში, დიკლოს მთა და მისი ვილაშვილი, 42 კმ.კმ გაიჭნულ და უღავრო სიმრცხეში რუსეთს გადასსა?“, — კიდევ ერთ პრობლემურ თემას ეხება დავითგარეჯის მამათა მონასტრის არქიმანდრიტი კირიონ თინათინი. მისი განცხადებით, თუ ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხი განიხილეს, რუკა, რომელიც საქართველოს სასარგებლოდ 6.500 ჰა ტერიტორიას გვაკუთვნებდა, დაიწუნეს და ამის ოქმი არ შედგა?! ეს ხომ გყუილია და ადასტურებს, რომ ეს საქმე მოღალატეობრივად ყარს!

გთავაზობთ ინტერვიუს არქიმანდრიტ კირიონ თინათინთან.

— „გარეჯს გვართმევენ?!“ — ეს განცხადება 2012 წლის 14 ოქტომბერს გააკეთეთ, როდესაც აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა უღაზნოს თხემი დაიკავეს. მამა კირიონ, დღესაც იგივე შეფასებას მისცემდით იმ მოვლენებს?

არქიმანდრიტი კირიონ თინათინი: — დიახ! ეს არ იყო ემოციური განცხადება, არამედ 5-წლიანი დაკვირვების და ანალიზის შედეგად ნათქვამი სიტყვები იყო. ისე, ამ შინაარსის განცხადება, პირველად, იმავე წლის 12 მაისს გააკეთეთ ტელეკომპანია „მანსტროს“ პირდაპირ ეთერში. 6 მაისს, გიორგობის დღესასწაულზე, აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა უღაზნოს მონასტერი დაიკავეს და მომლოცველებს და ტურისტებს მონასტერში მისასვლელი ბილიკები გადაუკეტეს. ექვსი დღე მიმართავდით შესაზამისი სტრუქტურის წარმომადგენლებს და პასუხი რიგ შემთხვევებში სტანდარტული იყო — აუცილებლად გავარკვევთ, ხოლო ზოგი უწყებისგან უტყვი ღუმელი იყო.

საუბრის დაწყებისას 5 წელი გახსენეთ. ეს იმ 5 წელზეა საუბარი, როდესაც 2007 წელს აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა ჩიჩხიტურის მონასტერი დაიკავეს და ჩვენი მხრიდან ასვლაზე სრული აკრძალვა დააწესეს. ეკლესიის რეაქციაზე ხელი-სუფლების წარმომადგენლებმა იმის მტკიცება დაგვიწყეს, რომ ეს გაუგებრობის შედეგი იყო. აზერბაიჯანის მხარეს სასაზღვრო სექტორის უფროსი შეიცვალა, ასევე შეიცვალა შემადგენლობა და მათ ეს შეუთანხმებლად და უცოდინარობით ჩაიდინეს. თან გვარწმუნებდნენ, რომ რესპუბლიკათა გამყოფი საზღვარი ქედზე გადის, ჩიჩხიტურის კოშკის ერთი კუთხე და კელიები მათ მხარეს ხვდება და იურიდიულად ამის უფლება აქვთ. ითხოვდნენ დრო მიგვეცა და სიტუაციას აუცილებლად გამოვასწორობთ. იყო საუბრობები და გაუგებარი ვარაუდებები.

ნბ. 6-7 83

ტაბატაძეების 9-შვილიან ოჯახს ბინა აჩუქეს!

ტაბატაძეების მხიარულ ოჯახს, რომელიც მე-10 შვილს ელოდება, მ-მა 130 კვადრატული მეტრის ფართის ბინა გადასცა.

მრავალშვილიანი ოჯახის შესახებ სიუჟეტი ტელეკომპანია „იმედის“ გადაცემა „იმედის დილაში“, ოქტომბერში გავიდა. მშობლებს ახლა 7 ბიჭი და 2 გოგო ჰყავთ. მე-10 შვილსაც გოგოს ელოდებიან. უკვე შერჩეული აქვთ სახელიც – ანა.

დედა, ქეთევან ტაბატაძე პროფესიით ინგლისური ენის პედაგოგია, სოლო მამა – 44 წლის შალვა ტაბატაძეა. როგორც ბავშვების დედა ამბობს, მისთვის ყოველი მშობიარობა რისკის შემცველი იყო, რადგან პირველი შვილი საკეისრო კვეთით დაიბადა. დანარჩენი 8 შვილი მან ფიზიოლოგიური გზით გააჩინა. ასევე აღსანიშნავია, რომ მამა ყველა მშობიარობას დაესწრო.

„რეალურად ჩვენთვის 1 ჩვეულებრივი დღე არის არაჩვეულებრივი“, – ხუმრობს ქეთევან ტაბატაძე... ბილწობაში, ტაბატაძეებო! მრავალ ახალ წელს! გამრავლდით და გაბავსხართ!

პირველი ახალშობილი ახალ წელს

საბარტომელოზი 2021 წელს პირველი ახალშობილი 00:06-ზე დაიბადა. მშობიარე ახალგაზრდა ქალი კლინიკა „ბაიბეში“ II საათზე შეიფარეს და მან ვაჟი გააჩინა.

ახალშობილს სანდრო დაარქვეს. ამ დროისათვის დედა და ახალშობილი თავს კარგად გრძობენ.

საუკუნის ქალბატონს ახალი წელი მოულოცეს

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ თორნიკე რიჟვაძემ ახალი წელი ქედაში მცხოვრებ 100 წლის გულესარ ნულუკიძეს მიულოცა.

„აჭარის მთიანეთში საუკუნეს გადაცილებული ბევრი ხანდაზმული ცხოვრობს, თუმცა ქალბატონი გულესარის შემთხვევა განსაკუთრებულია იმიტომ, რომ მან რამდენიმე დღის წინ დაამარცხა კორონავირუსი. წულუკიძეების ოჯახში კორონავირუსი ყველა წევრმა დაამარცხა. ამჟამად საუკუნის ხნის ქალბატონიც და მისი ოჯახის წევრებიც თავს კარგად გრძობენ. აჭარის მთავრობის თავმჯდომარისგან მათ საჩუქრები და მილოცვა უშუალოდ ოჯახში მიიღეს.“

რასაც ბასკემ, შენია!

უცნობმა სამების ტაძარში მისულებს 50-ლარიანი ჩამოურიგა!

ეს პატარა საახალწლო ამბავი თბილისში მოხდა – 31 დეკემბერს სამების ტაძარში მოსალეოცად მისულ ადამიანებს უცნობმა პირმა, რომელიც ანონიმად დარჩა, „უბრალო“ ფურცელში გახვეული 50-ლარიანი ბანკნოტები ჩამოურიგა და ტაძარი დატოვა.

ბიძინა ივანიშვილა თემურ თათარაშვილს აპტომანქანა აჩუქა!

მომღერალი თემურ თათარაშვილი სოციალურ ქსელში მანქანის ფოტოს აქვეყნებს და წერს, რომ ბიძინა ივანიშვილმა აჩუქა და ამისთვის მადლობას უხდის.

„დიდი მადლობა ბატონ ბიძინას ასეთი საახალწლო საჩუქრისთვის“, – წერს თათარაშვილი.

შპს-დენიზის საბადოდან ევროკავშირში გაზის მიწოდება დაიწყო. ეს ენერჯოუსაფრთხოების მიმართულებით დიდი წინგადადგმული ნაბიჯია, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარიამ განაცხადა. ინფორმაციას მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახური ავრცელებს.

დერეფანი მოიცავს სამხრეთ კავკასიასა და თურქეთზე გამავალი მიწოდების მარშრუტების განვითარებას რეგიონიდან ევროპაში ბუნებრივი გაზის მიწოდებისათვის. სამხრეთის დერეფანი ხელს უწყობს ევროპაში ადგილობრივი გაზის წარმოების შემცირების კომპენსირებას. გაზის სამხრეთის დერეფანის მნიშვნელოვანი დანიშნულებაა, აგრეთვე, კონკურენციის გაძლიერება საერთო ევროპულ ბაზარზე. ამავდროულად, უზრუნველყოფილი იქნება ბალკანეთის იმ ქვეყნების მომარაგება კომერციულად მიმზიდველი და ეკოლოგიურად მინიმალური ზიანის მომტანი ბუნებრივი გაზით, რომლებიც დღემდე არ იყენებდნენ მას, ან კრიტიკულად არიან დამოკიდებული რუსული გაზის იმპორტზე.

სამხრეთი გაზის „კორიდორი“ უზრუნველყოფს აზერბაიჯანული შაჰ-დენიზის საბადოს ბუნებრივი გაზის თურქეთსა და ევროკავშირის ქვეყნებში მიწოდებას, საქართველოს, თურქეთის, საბერძნეთისა და ალბანეთის ტერიტორიების გავლით. იგი ევროკავშირის 7 ქვეყნისა და თურქეთის 10 მსხვილ შემსყიდველს მოემსახურება.

საქართველო, მოქმედი სამთავრობათაშორისო და მასპინძელი ქვეყნის შეთანხმებებით და შესაბამისი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებებით, შელავა-

შპს-დენიზის საბადოდან ევროკავშირში გაზის მიწოდება დაიწყო, ეს ენერჯოუსაფრთხოების მიმართულებით დიდი წინგადადგმული ნაბიჯია

თიან ფასებში – საბაზრო ფასთან შედარებით დაახლოებით 2-ჯერ და მეტად ნაკლები ფასით მიიღებს გაზს სამხრეთ კავკასიურ მილსადენის პროექტიდან. ოპტიური გაზის კონტრაქტი საშუალებას იძლევა, მიღებულ იქნეს გატარებული გაზის 5%-მდე მოცულობის გაზი ყოველწლიურად. კონტრაქტი ძალაშია 2066 წლამდე. დამატებითი გაზის კონტრაქტი ძალაშია 2026 წლამდე და საქართველო, ამ კონტრაქტით, ყოველწლიურად 500 მლნ კუბ.მეტრამდე გაზს მიიღებს.

როგორც პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია პოლიტიკური ეფექტი, რომელიც გაზის სამხრეთი დერეფნის მოწყვა. თუ დღემდე საქართველო გაზის მხოლოდ რეგიონული მნიშვნელობის სატრანზიტო ქვეყანას წარმოადგენდა – ახორციელებდა აზერბაიჯანული გაზის ტრანზიტს თურქეთში და რუსული გაზის ტრანზიტს სომხეთში – ახლა იგი უკვე საერთაშორისო მასშტაბის მოთამაშედ ჩამოყალიბდა. ამიერიდან ქვეყნის ტერიტორიაზე გატარებული გაზი მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს საერთაშორისო, ძირითადად ევროკავშირის ენერჯეტიკული ბაზრების დივერსიფიკაციისა და მიწოდების უსაფრთხოების ამაღლებაში.

სამხრეთი გაზის კორიდორი სამი მილსადენის – „სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გაფართოება“ (SCPX), „ტრანს-ანატოლიური“ (TANAP) და „ტრანს-ადრიატიკული“ მილსადენების (TAP) პროექტისაგან შედგება.

სამხრეთის გაზის დერეფნის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი – ტრანსანატოლიური მილსადენის პროექტი (TANAP) საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარიამ თურქეთის პრეზიდენტ რეჯეფ თაიფ ერდოღანთან და აზერბაიჯანის პრეზიდენტ ილჰამ ალიევთან ერთად გასულ წელს გახსნა.

საბარტომელოზის ვალის გემო ხელისუფლებაში ახალი განგაუს კონკრეტული საქმე უნდა მოჰყვას!

საბარტომელოზის ვალის არანორმალურმა ზრდამ მთავრობასაც კი დიდი საფიქრალი გაუჩინა, სოლო პარლამენტში უკვე განგაუს პირველი ნიშნებია. მხოლოდ ვალის ამჟამინდელი სიდიდე არ არის პრობლემა, დამატებით ისაა თავსატეხი, რომ შემდგომ წლებშიც მისი შემცირება ვერ მოხერხდება და პანდემიის გაგრძელების შემთხვევაში, ვინძლო მისი გაზრდაც მოხდეს.

ოფიციალური მონაცემებით, საქართველოს მთლიანმა საგარეო ვალმა, 2020 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით, 19.7 მლრდ აშშ დოლარი (64.7 მლრდ ლარი) შეადგინა. 2020 წლის მესამე კვარტალში საქართველოს მთლიანი საგარეო ვალი 781.5 მლნ აშშ დოლარით გაიზარდა. აქედან, ოპერატიული ცვლილებების გამო ვალი 584.3 მლნ აშშ დოლარით გაიზარდა, სოლო ფასის, საკურსო და სხვა ცვლილებების გამო ვალი შესაბამისად – 83.3 მლნ აშშ დოლარით, 48.9 მლნ აშშ დოლარითა და 65.0 მლნ აშშ დოლარით გაიზარდა. ქვეყანას რომ უდიდესი ვალი დაუტოვებდა, ამის შესახებ უკვე ის პირებიც ალაპარაკდნენ, ვინც ამ საგარეო ვალდებულებებს იღებენ. ფინანსთა მინისტრის ივანე მაჭავარიანის განცხადებით, სახელმწიფო ვალი იმ ნიშნულზე, რაც პანდემიამდე იყო, მომდევნო ოთხი წელი, სავარაუდოდ, ვერ დაბრუნდება.

„საკმაოდ რთულ ფაზაში შევდივართ, მაგრამ ყველა წინამძღვარი აქვს ჩვენს ქვეყანას, რომ აქედან გამოვიდეთ ღირსეულად, უფრო გაძლიერებული. მოკლე ვადაში და საშუალო ვადაში, ალბათ, ვერა, მაგრამ გრძელ ვადაში შეიძლება, უფრო ძლიერებით გამოვიდეთ. ვერც ერთმა ქვეყანამ, როდესაც კრიზისის მერე მათ გაექცათ ვალი, ვერ მოახერხა, რომ კრიზისის შემდგომ დაბრუნებულიყვნენ წინა მაჩვენებელზე. ეს ვერ ხდება ძალად ძლიერ ქვეყნებშიც. შემდეგ ოთხ წელიწადში თუ შეეძლება, რომ ვალის მოცულობა მშპ-ის 50%-ის მიდამოში ჩამოვიდეს, ეს იქნება დიდი გამარჯვება და ამის წინაპირობა არსებობს“, – განაცხადა მაჭავარიანმა.

პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის ირაკლი კოჭუხაძის შეფასებით, 2021-22 წლებში მკვეთრად იზრდება რისკები, რაც საფრთხის შემცველია მაკროეკონომიკური, მონეტარული სტაბილურობისთვის, ლარის კურსისა და ეკონომიკური ზრდისთვის.

„არ დაგვიმალავთ და ვიტყვი, ჩემს შემფოტებას იწვევს ის, რომ 2021 წელს ჩვენ გვექნება მთავრობის ვალისა და დეფიციტის მკვეთრი, ნანტომისებური ზრდა.“

გაზრდილმა რისკმა, თავის მხრივ, შეიძლება, საფრთხე შეუქმნას საბიუჯეტო შემოსავლების აკუმულაციას და, აქედან გამომდინარე, ასიტუაციების განხორციელებას. ვალის შემცირების მიმართულებით მკვეთრი მოძრაობა 2021 წელსვე უნდა დაიწყო. სხვა შემთხვევაში, არ გამოვიცხავ, 2021 წელს თუ არა, 2022 წელს ჩვენს რეიტინგთან დაკავშირებით გარკვეული კითხვები გაჩნდეს. ვფიქრობ, საჭიროა ამ საკითხებზე ახლავე ფიქრი“, – განაცხადა კოჭუხაძემ.

კიდევ უფრო კრიტიკული აღმოჩნდა დეპუტატი ირაკლი მთიურაძე, რომლის აზრითაც ბოლო წლების განმავლობაში საქართველო საგარეო ვალს აკონტროლებდა და სტაბილური იყო სიტუაცია, მაგრამ ახლა სავალალო ვითარებაა.

„მესმის, რომ ბევრი წარმატებული ქვეყანაც ევროპაში კრიტიკულ ზღვარს გადასცდა უკვე, მაგრამ განსხვავება ის არის, რომ განვითარებულ ქვეყნებში ზოგადად სახელმწიფო ვალი სტრუქტურულად 2 ნაწილად იყოფა, ეს არის საშინაო და საგარეო ვალი. ამ პარამეტრში სხვა განვითარებულ ქვეყნებთან შედარებით ჩვენთან უფრო სახიფათო სიტუაციაა, რადგან ჩვენი საგარეო ვალის სტრუქტურა არის დაახლოებით 80% - 20%-ზე. ეს ნიშნავს იმას, რომ 80% არის წმინდა საგარეო ვალი. რაც ნიშნავს, რომ ჩვენი ეროვნული ვალის ნებისმიერმა დეველპაციამ შეიძლება გამოიწვიოს კიდევ უფრო მკვეთრი ზრდა ამ საგარეო ვალის, რომელიც დღეს არის 60%-ზე, ხვალ შეიძლება გახდეს 63-65% იმ შემთხვევაში თუ ლარის მკვეთრი დეველპაცია მოხდება“, – განაცხადა მეზურნიშვილმა. უდიდესი საგარეო ვალის გასტუმრებას ქვეყანა იმ პირობებში ვერ მოახერხებს, როგორც ახლაა.

ეკონომისტი ირაკლი მთიურაძე მიიჩნევს, რომ საქართველოს მთავარი პრობლემა რეალურად ის არის, რომ ქვეყნის ეკონომიკა წელა იზრდება.

„მინისტრმა დააანონსა და თქვა, რომ 4 წლის შემდეგ ჩვენი ეკონომიკა იმ მდგომარეობაში იქნება, როგორც პანდემიამდე, ანუ 2019 წელს. ეს პირდაპირ ნიშნავს იმას, რომ ქვეყნის ეკონომიკა მომდევნო 4 წელიწადში, ფაქტობრივად, არ გაიზრდება. ვალის 60% ნიშნავს კრიტიკულ ზღვარს, რაც მიუთითებს, რომ თუ საგარეო ვალდებულებას ვეღარ ისტუმრებს, ქვეყანა გადახდის უნარს კარგავს. ამ ნიშნულს რომ ჩამოვცდეთ, საჭიროა, ქვეყნის ეკონომიკა სწრაფად გაიზარდოს, მაგრამ ეს ვერ მოხდება“, – განაცხადა ყიფიანმა.

ბამა დანელია

2020 წელს მემშვიდობითი ეს წელი უმძიმესი აღმონდა მსოფლიოსთვის, ჩვენი ქვეყნისთვის, ჩვენი მოსახლეობისთვის. მინდა მივუსამძიმრო ყველას, ვინც ამ ურთულეს პერიოდში დაკარგა ოჯახის წევრი, ახლობელი თუ მეგობარი. პანდემიამ შეცვალა მსოფლიო — შეარყია ეკონომიკა, ჩაგვიკეტა საზღვრები, ჩვენც შეგვცვალა — შიში ჩაგვიწერა. უარყოფითად ერთად, პანდემიამ დაგვანახა, რომ გადარჩენა მხოლოდ სოლიდარობით, ერთმანეთის ნდობით და გაფრთხილებით შეიძლება; პროფესიონალიზმი და პასუხისმგებლობა დაავადების დამარცხების ერთადერთი გზაა მთავარია, არ მივცემთ სასოწარკვეთილებას, რამეთუ ყველფერ ცუდს კარგად მოსდევს.

პირველ რიგში, ეს ეხება ჯანდაცვის სფეროს. მისი წარმომადგენლები — ეპიდემიოლოგები, ექიმები, ექთნები, სასწრაფოს მუშაკები — ფრონტის წინა ხაზზე იდგნენ, უშუალოდ განიცადეს ყველა დარტყმა და დანაკარგი. მათ შორისაც დიდია მსხვერპლი. თუმცა, იმავდროულად აღმოვაჩინეთ, რომ ჩვენ გვყავს მსოფლიო დონის პროფესიონალები და ჩვენმა ჯანდაცვის სისტემამ გაუძლო იმას, რასაც ჩვენზე ძლიერმა ქვეყნებმა ვერ გაუძლეს.

ამას არ ველოდით და გაგვიკვირდა. ამით ჩვენ დავიმსახურეთ მსოფლიოს მხრიდან მაღალი შეფასება, რამაც განაპირობა მას შტაბური საერთაშორისო ფინანსური

პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი: ...ამ პატარა ქვეყანამ შეინარჩუნა სტაბილურობა და აქვს საკუთარი თავის იმედი!

მხარდაჭერა. პანდემიის მართვის პროცესში ძალიან დიდი ტვირთი და პასუხისმგებლობა დაეკისრა ჩვენს პოლიციას და თავდაცვის ძალებს. აქაც შეგვიძლია ვიამაყოთ იმით, თუ როგორი თავდადებითა და რა ეფექტურად გაართვეს მათ თავი ამ ურთულეს და უჩვეულო სიტუაციებს.

მსოფლიო კარანტინმა ძლიერი დარტყმა მიაცენა ჩვენს ეკონომიკას, კერძოდ, ტურისტულ სფეროს. თუმცა, შიდა ტურიზმის პოპულარიზაციამ ბევრ ოჯახს მისცა საშუალება, საქართველო ხელახლა აღმოეჩინა. ბევრს სოფლად დაბრუნების სურვილი გაუჩინა. ამით ჩვენ, ყველამ ერთად მოვახერხეთ, შევხიდეოდით ჩვენი ეკონომიკის ერთ-ერთ ყველაზე მძიმედ დაზარალებულ სფეროს.

განათლების სფეროში — ერთი მხრივ, ახალგაზრდებისთვის რთული აღმოჩნდა დისტანციური სწავლება და დამთრგუნველი ერთმანეთთან კონტაქტის დაკარგვა, თუმცა არ გამოცხადებულა აკადემიური წელი და ერთიანი ეროვნული გამოცდები შეუფერხებლად ჩატარდა. ყველაფრის მიუხედავად, ჩვენ აქაც შევძელით ის, რაც ჩვენზე ბევრად ძლიერი ქვეყნებისთვისაც ძველი წარმოსადგენი იქნებოდა — გაიხსნა ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი.

კულტურაზე ძალიან მძიმედ აისახა პანდემია. დისტანციური ფორმატების მიუხედავად, ეს სფერო გარატყვეულად გაიყინა, რადგან კულტურა პუბლიკის გარეშე ძნელად თუ ცოცხლობს. ამ ფონზე ძალიან ვამაყობ იმით, რომ სრულყოფილად ჩავატარეთ ეროვნული და ვაჟაფშაველას სახელობის პრემიების სახელმწიფო კონკურსები. შევეკრიბეთ კომისიები, მივიღეთ მსოფლიო დონის სამეცნიერო ნაშრომები და ლიტერატურული ნაწარმოებები, გამოვავლინეთ გამარჯვებულები.

პანდემიის გამო დაჯილდოების ცერემონია ვერ ვერ ჩატარდება, მაგრამ მინდა ამ ახალი წლის ღამეს გაგაცნოთ გამოვლენილი ლაურეატები და ერთად მივულოცოთ მათ ეს დიდი წარმატება, რომელიც ქვეყანას ასახელებს. ვაჟა-ფშაველას სახელობის სახელმწიფო პრემიალი-

ტრატურასა და პოეზიაში მიენიჭა პოეტსა და მთარგმნელს **დავით წარბაზანს**. ვნუხვარ, რომ მას ეს მნიშვნელოვანი აღიარება სიცოცხლეში არ ერგო. ეროვნული პრემიის გამარჯვებულები კი ქიმიკ-ბიოლოგიის დარგში ერთობლივი ნაშრომისთვის არიან **გიორგი კვიციანი, გიგა ხატისაშვილი** და **თინათინ სადუნიშვილი**, ფიზიკის დარგში — **ალექსანდრე შენგელია**.

ერთადერთი სფერო, სადაც პანდემიამ აქტივობა ვერ შეანელა, პოლიტიკაა! მძიმე პოლიტიკური წელი გვქონდა, თუმცა აქაც შევძელით და მივიღეთ კონსტიტუციური ცვლილებები, ახალი საარჩევნო კოდექსი. ჩავატარეთ არჩევნები, რომელიც საერთაშორისო თანამეგობრობამ შეაფასა, როგორც სამართლიანი და კონკურენტული. შედეგად პარლამენტი.

პანდემიამ ერთი რამ მაინც ვერ შეცვალა — ოკუპაცია და ჩვენი ტყვილი. დღეს მან კიდევ უფრო დაამძიმა ჩვენს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის ისედაც უმძიმესი მდგომარეობა, თუმცა დაგვანახა, თუ რამდენად აუცილებელია, სამომავლოდ გამოვნახოთ სოლიდარობისა და ურთიერთდახმარების გზები, ანუ გზა ოკუპაციის დასაძლევად. მთავარი მიღწევა კი ის არის, რომ ურთულესი პირობების მიუხედავად, ოკუპაციისა და მძიმე რეგონალური კონფლიქტების მიუხედავად, ამ პატარა ქვეყანამ შეძლო და შეინარჩუნა სტაბილურობა, მდგრადობა, აქვს საკუთარი თავის იმედი და სხვებსაც არაერთგზის აჩვენა, რომ ასე მარტივად არ ნებდება.

ალბათ; რთული ზამთარი გველის და გამომწვევები არ გამოილევს. მაგრამ ჩვენ უკვე ვიცით, რომ ამ გზას გავივლით. ისიც ვიცით, რა გვჭირდება ამ გზაზე ერთმანეთის ნდობა, გაფრთხილება, სოლიდარობა და ერთიანობა! უნდა დავძლიოთ გაუცხოება, უარი უნდა ვუთხრათ სიძულვილსა და დაპირისპირებას! 2021 წელი ნდობის წელი უნდა იყოს! ყველას, ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ, გილოცავთ ახალ წელს, გისურვებთ ჯამრთელობას, მხნეობას, წარმატებებს და ერთსულოვნებას!

პარლამენტის თავმჯდომარე პრილ თალაიძე: მომავალი წელი, ისე როგორც პრესოდეს, მოითხოვს ერთმანეთზე ზრუნვას და თანადგომას!

პირველი თანამშრომლობა საქართველოს პარლამენტის სახელით, გილოცავთ ახალ, 2021 წელს! ეს წელი მშვიდობის, კეთილდღეობის და ჯანმრთელობის მომტანი ყოფილიყოს თქვენთვის და თქვენს ოჯახებისთვის.

განსაკუთრებით ვულოცავ და მადლობას ვუხდის ჩვენი დროის გამორებს — ექიმებს, ექთნებს, პოლიციელებს, ჯარისკაცებს და იმ პროფესიის წარმომადგენლებს, ვინც პირდაპირ იყო ჩართული პანდემიის წინააღმდეგ ბრძოლაში — მათ ყველაფერი გააკეთეს სხვეზის სიცოცხლის გადასარჩენად! ახალ წელს ვულოცავ საზღვარგარეთ მყოფ ჩვენს თანამემამულეებს და აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში მცხოვრებ ჩვენს დებსა და ძმებს! ერთიანი, ძლიერი საქართველო და ძლიერი საზოგადოება ჩვენი საერთო მიზანია! გასულმა წელმა გვაჩვენა, რომ პროფესიონალიზმით, ერთიანობით და სოლიდარობით შევძლებთ ყველა სირთულის დაძლევას. შევძლებთ ეკონომიკის სწრაფ აღდგენას, დემოკრატიის გაძლიერებას და უსაფრთხოების განმტკიცებას! მომავალი წელი, ისე როგორც არასოდეს, მოითხოვს ერთმანეთზე ზრუნვას და თანადგომას, უფრო მეტ სიყვარულს და მომავლის რწმენას! კიდევ ერთხელ გილოცავთ და გისურვებთ ბედნიერ ახალ წელს!

პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ბახრაძე: 2021 იქნება ქვეყნის აღდგენის და განვითარების წელი!

პირველი თანამშრომლობა გილოცავთ დამდეგ 2021 წელს. ჯანმრთელობას და კეთილდღეობას გისურვებთ თქვენ და თქვენს ოჯახებს. გასული წელი მთელი მსოფლიოსთვის უჩვეულო და გამოწვევებით სავსე იყო. ჩვენ აღმოვჩინეთ ომში უხილავ მტერთან, რომელმაც გვაიძულა, უარი გვეთქვა ჩვეული ცხოვრების რიტმზე, დაგვაკარგინა ძვირფასი ადამიანები.

დიდ განსაცდელთან ერთად, ამავე დროს, 2020 წელი დიდი გადაფასებების წელიც იყო, როდესაც თითოეული ჩვენი განი დაფიქრდა ყველაზე მთავარ ღირებულებაზე — ადამიანის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობაზე, რომლის გარეშეც არაფერს აქვს ფასი.

რაც ყველაზე მთავარია, 2020 წელი იყო უპრეცედენტო სამოქალაქო პასუხისმგებლობის წელი, როდესაც სახელმწიფო და მოქალაქე ერთად დადგა გამოწვევის პირისპირ. უხილავ მტერთან ბრძოლას საკუთარი გმირები ჰყავს. ეს გმირები არიან ჯანდაცვის სფეროში მოღვაწე ადამიანები — ექიმები, ექთნები თუ სანიტრები, რომლებიც ამ წუთებშიც იბრძვიან ჩვენი მოქალაქეების გადასარჩენად, — მინდა მათ მუდამ ახსოვდეთ, რომ ყველანი განსაკუთრებულად მაღალიერები ვართ მათი.

ეს გმირები არიან ის პოლიციელები,

ჯარისკაცები, თვითმმართველობების თანამშრომლები, თითოეული ის საჯარო მოხელე, რომელიც მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში დაუღალავად შრომობდა, რათა უფრო უსაფრთხო გარემო შეექმნა, უბრალოდ დახმარებოდა ჩვენს თითოეულ მოქალაქეს.

წელს უჩვეულო გარემოში ვხვდებით ახალ წელს — არ ვმართავთ საზეიმო ღონისძიებებს და მოკრძალებულად, მხოლოდ ვინრო ოჯახურ წრეში აღვნიშნავთ ამ ყველაფრის, განსაკუთრებით კი, ბავშვებისთვის, საყვარელ დღესასწაულს. დღეს სწორედ ეს არის პასუხისმგებლობა ერთმანეთის, განსაკუთრებით კი, ჩვენი ხანდაზმულების წინაშე.

დღეს არ არის რაიმე ნიშნით დაყოფის დრო. დღეს მთელი ქვეყანა, — მათ შორის პოლიტიკური თუ სამოქალაქო საზოგადოება, ყველა ერთად უნდა ჩავდეთ სახელმწიფოს და საქართველოს მოქალაქის სამსახურში — ამას გვავალებს ჩვენი ხალხი. ეს არის მთავარი წინაპირობა იმის, რომ მომავალი წელი გამარჯვების მომტანი იყოს! მინდა, მოგილოცოთ დამდეგი ახალი წელი ჩვენს თითოეულ თანამემამულეს — საქართველოში თუ მის ფარგლებს გარეთ; ჩვენს აფხაზ და ოს ძმებს — ჩვენ მხოლოდ მათთან ერთად შევქმნით საქართველოს უკეთეს მომავალს. ვულოცავ

ჩვენს პოლიციელებს, ჯარისკაცებს, მასწავლებლებს, საჯარო მოხელეებს — ყველას, ვინც დაუღალავად შრომობს ქვეყნის უკეთესი სვალნიდელი დღისთვის.

ვულოცავ ბავშვებს, რომლებსაც ასე ახარებთ ახალი წელი. ვულოცავ ჩვენს უფროს თაობას, — მინდა იცოდეთ, რომ თქვენ განსაკუთრებულად გიფრთხილდებით.

ერთიანობა დაგვაძლევინებს ყველა განსაცდელს და მიგვიყვანს ქართველი ხალხის დიდი ხნის ოცნების ასდენამდე — საქართველო დაიმკვიდრებს საკუთარ ღირსეულ ადგილს საერთო ევროპულ ოჯახში. კიდევ ერთხელ გილოცავთ ახალ 2021 წელს, რომელიც იქნება უკეთესი მომავლის, ქვეყნის წარმატების, აღდგენის და განვითარების წელი!

გისურვებთ ჯანმრთელობას და ბედნიერებას!

„800-ლია 2020 წელი — წელი, რომელიც კაცობრიობის ისტორიაში დარჩება, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე და რთული წელი. ჩვენ, ყველას ერთად გლობალური პანდემიის წესებით მოგვიწია ცხოვრება. უკვე გავიარეთ ახალ რეალობასთან ადაპტაციის რთული ეტაპები. სოლიდარობამ, ექიმების თავდადება, საჯარო მოხელეთა ძალისხმევამ, საპატრულო პოლიციის 24-საათიანმა საქმიანობამ, თბილისის მერის ყველა უწყვეტი უწყვეტი შრომამ და თითოეული ჩვენგანის უკეთესი მომავლის რწმენამ მოგვცა ძალა, ეს მძიმე პერიოდი გადაგვიტანა, არ დავენებულ იყავით და დღეს უკვე ყველა იმედით შევეუბრებთ ახალ, 2021 წელს.“

თბილისის მერი კახა კალაძე: „სამართაქლოს ბეჭედი განსაცდელი გადაულახავს და არ დასძიმებს!“

„ჩემო საყვარელო ხალხო, მინდა, მთელი გულით მოგილოცოთ შობა-ახალი წელი, გისურვოთ პირველ რიგში, ჯანმრთელობა და ბედნიერება. ჩვენ ერთად ვართ, სოლიდარულები ვართ და ყველა ერთად, ყველა სირთულეს დავეძლევთ. საქართველოს ბევრი განსაცდელი გადაულახავს და არ დაცემულა — ფერფლიდან აღმდგარა და ახალი სიცოცხლე დაუწყია. მომავალი წელი იქნება აღდგენის, განახლების და გაძლიერების წელი.“

მეგობრებო, ჩვენს ერთად ყოფნას, მომავლისკენ სვლას ვერაფერი შეაჩერებს. გილოცავთ დიდი სიყვარულით და ოპტიმიზმით სავსე გულით! ყველაფერი ცუდი წარსულში დავტოვოთ, ახალ წელს შევეგებოთ იმედით და რაც მთავარია, ერთმანეთის სიყვარულით.

გილოცავ, საქართველო! გილოცავ, ჩემო თბილისო! გილოცავთ, ჩემო უსაყვარელესო ხალხო! მრავალჟამიერ!“

პანდემიისა და კოვიდ-19-ის ლანდების ფონზე 2020 წელი საქართველოსთვის განსაკუთრებით მძიმე აღმოჩნდა. ეკონომიკური კრიზისის მასშტაბი 2009 წლის იმის შემდგომად ინდელ ვარდნას კი გაუსწრო. გაიზარდა უმუშევრობა, შეიძინა და ექსპორტი და ინვესტიციები, რას შეემატა ტურიზმის, ის აკრილიდან პრაქტიკულად ნულთან ნიშნულზე დაყვინთა.

2020 წლის მნიშვნელოვანი ეკონომიკური მოვლენები

ტურიზმის ვარდნა. ადგილობრივი და საერთაშორისო მშენებლების გამო ყველაზე დიდი დარტყმა წლის განმავლობაში ტურიზმის სექტორმა მიიღო, იმდენად დიდი, რომ ინდუსტრია 2000-იან წლებში დაბრუნდა და მისი სრული აღდგენა 2025 წლამდე ვერ მოხერხდება. 2019 წელს საქართველოს 9.08 მლნ საერთაშორისო მოგზაური ეწვია, საიდანაც 5.08 მლნ ტურისტის იყო. 11-თვიან მონაცემებზე დაყრდნობით შეიძლება ითქვას, რომ წელს საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობა 5.35-ჯერ 1.75 მლნ-მდე, ხოლო ტურისტების რაოდენობა 7.06-ჯერ 0.72 მლნ-მდე მცირდება. შარშან ინდუსტრიიდან მიღებულმა შემოსავალმა 3.3 მლრდ დოლარს გადააჭარბა, წელს მინიმუმ 3.5 მლრდ დოლარი იყო პრონგოზირებული, მაგრამ აქედან 3 მლრდ დოლარზე მეტი უკვე დაიკარგა.

ბას უსვამს ხაზს და იმაზე დიდი პრობლემა ვიდრე უმეშვერობა რაოდენობის პროცენტული ზრდა.

სიღარიბის ზრდა. სიღარიბისა და უკიდურესი სიღარიბის განახლებული მაჩვენებლები უცნობია, თუმცა ცნობილია სოციალური დახმარების მიმღებთა მზარდი სატისტიკა. 3.7-მლნ-იან ქვეყანაში ოქტომბრის მდგომარეობით, სოციალურ დახმარებას, რომელიც სულზე 60 ლარამდე თანხას შეადგენს და ასევე გათვალისწინებულია სხვა მცირე შეღავათები კომუნალურ გადასახადებსა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მგზავრობაზე, 510 ათასი ადამიანი იღებს, თებერვლიდან დღემდე ეს რიცხვი 70 ათასით გაიზარდა. იანვრიდან ნოემბრამდე დახმარების მომთხოვნთა რაოდენობა სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბაზაში 921 ათასიდან 994 ათასამდე გაიზარდა. ყოველი 100 ადამიანიდან 27 სახელმწიფოს დახმარებას სთხოვს და მათგან ყოველი 14 ამ დახმარებას იღებს.

ლარის ვარდნა. ლარმა წელს გაუფასურების რამდენიმე რეკორდი მოხსნა. დოლართან მიმართებაში ოფიციალურმა კურსმა მაქსიმუმს - 3.48-ს 27 მარტს მიაღწია, ბანკებსა და სავაჭრო ფიზურებში 3.50-ზე მეტიც ღირდა, ევროსთან კი - 6 დეკემბერს 4.03-ს. დოლართან მიმართებაში ლარმა 3.00-იანი ნიშნული პირველად 17 მარტს გადალახა. ამჟამად კურსი 3.27-ს შეადგენს, რაც წლის დასაწყისთან შედარებით 13.9%-ით ანუ 40 თეთრით მეტი. ეროვნულ ვალუტას სების 25-ჯერადმა 843 მლნ დოლარიანმა ინტერვენციამ უშველა, მან მხოლოდ გაუფასურების ტემპი შეანელებს. მართალია ინტერვენციების შედეგად რეზერვები არ შემცირებულა, პირიქით წელს ის 3.506 მლრდ დოლარიდან 43.751 მლრდ-მდე გაიზარდა, მაგრამ ის თანხა ეროვნულ ბანკს არ დაუ-

ბეჭდავს და სესხის სახით მიღებული დახმარებები გაყიდა, რაც მასზე დარიცხულ საპროცენტო ხარჯთან ერთად უახლოეს წლებში საქართველოს მოქალაქეების გადასახდელი იქნება.

ვალის ზრდა. 2002 წლის შემდეგ პირველად მთავრობის ვალმა მშპ-ს 60%-ს გადააჭარბა. ამჟამად 61%-ია, 1 წლის წინ პანდემიამდე 41% იყო. ასეთი მკვეთრი მატება 3 მიზეზითაა გამოწვეული: 1) შემცირებული ეკონომიკური აქტივობის შედეგად, ბიუჯეტში შემცირებული გადასახადების დასაბალანსებლად უმუშევრად დარჩენილი ადამიანებისთვის თუნდაც მიზერული დახმარების გასანეგად სახელმწიფოს დაგეგმილზე 3-ჯერ მეტის - 2.4 მლრდ დოლარის ვალის აღება მოუწია; 2) ვალი ძირითადად უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული. ერთ წელიწადში ლარი დოლართან მიმართებაში 13.9%-ით გაუფასურდა; 3) ეკონომიკა ზრდის მაგივრად 10 თვეში 5.1%-ით შემცირდა, რაც ვალის ნომინალურად იმავე მოცულობით დარჩენის შემთხვევაშიც კი მის ფარდობას მშპ-სთან ავტომატურად გაზრდიდა.

2011 წელს მიღებული ე.წ თავისუფლების აქტის მიხედვით, იკრძალება ვალის მოცულობის გაზრდა მშპ-ს 60%-ს ზემოთ. იგივე კანონი აწესებდა ბიუჯეტის დეფიციტის ზედა 3%-იან ზღვარს. წელს მან 8.5%-ს მიაღწია, 7%-ს გადააჭარბებს მომავალ წელსაც. თუმცა ის კანონი რომელიც ჩამკვეთ ზღვრებს აწესებს, ასევე უშვებს 2 გამონაკლისსაც. პირველი ეს საგანგებო ან საომარი მდგომარეობაა. 21 მარტის დღიდან 22 მაისის ჩათვლით საქართველოში საგანგებო მდგომარეობა იყო გამოცხადებული. მეორე შემთხვევაში გამონაკლისი დაიშვება მაშინ თუ ზედიზედ 2 კვარტალის ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი 2 პროცენტული პუნქტით ან უფრო მეტით დაბალია წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით. დღეის მდგომარეობით

ეს პირობაც გადაჭარბებით სრულდება, ზედიზედ 2 მეორე და მესამე რეცესიული კვარტალის შემდეგ დამაიმედებელი არც მეოთხე კვარტალია.

მისაღობის კლება. იანვარ-ნოემბერში საგარეო ვაჭრობა 14.6%-ით 11.947 მლრდ დოლარიდან 10.202 მლრდ დოლარამდე შემცირდა. ექსპორტი შედარებით ნაკლებად 11.3%-ით 3.016 მლრდ დოლარამდე შემცირდა, მაგრამ ეს შედარებით მცირე კლება 387 მლნ დოლარს უდრის და ჯამში 32 მლნ დოლარით უფრო ნაკლებია ვიდრე 2018 წლის ანალოგიური პერიოდის მაჩვენებელი. 11 თვეში იმპორტი უფრო მკვეთრად 15.9%-ით, 8544 მლრდ დოლარიდან 7.186 მლრდ დოლარამდე შემცირდა, რამაც თავის მხრივ უარყოფითი სავაჭრო ბალანსი 5.141 მლრდ დოლარიდან 4.170 მლრდ დოლარამდე ჯობია. სავაჭრო დეფიციტის კლება კარგია, მაგრამ გააჩნია რის ხარჯზე. იმპორტის შემცირების მიზეზი მისი ადგილობრივი ნაწარმით ჩანაცვლება არ გამხდარა. ის ენერგორესურსებზე ფასების კლებამ, რეექსპორტზე მოთხოვნის შემცირებამ და საქართველოში მსყიდველობითუნარიანობის კლებამ შეამცირა.

ინვესტიციების ვარდნა. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 3 კვარტალში 719 მლნ დოლარამდე შემცირდა, რაც 2010 წლის შემდეგ ყველაზე დაბალი მაჩვენებელია, გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით კი 24%-ით - 227 მლნ დოლარით ნაკლებია. თავი რომ დავანებოთ ტურიზმის სექტორს, წელს ენერჯეტიკის სექტორში ინვესტიციების მოცულობა 78%-ითაა შემცირებული.

დიდი რიცხისა. პრაქტიკულად ყველა მიმართულებით ეკონომიკური აქტივობის ვარდნამ 10 თვეში ეკონომიკა 5.1%-ით შეამცირა. ნოემბერ-დეკემბრის მონაცემები ჯერ ცნობილი არ არის, მაგრამ იმის გათვალისწინებით, რომ 9 ნოემბერს კომენდანტის საათი ამოქმედდა, 28 ნოემბრიდან კი ახალი ლოკდაუნი, რომელსაც „ნერტილოვანი მშენებელი“ დაარქვეს, ვარდნა ამ თვეებში უფრო მაღალი იქნება, რაც წლიურ საშუალოზეც იმოქმედებს. ნებისმიერ შემთხვევაში რეცესიის მასშტაბი 2009 წლის მაჩვენებელს გადააჭარბებს. მაშინ ეკონომიკა 3.7%-ით შემცირდა. უფრო დიდი ვარდნა ბოლოს 1994 წელს დაფიქსირდა, როდესაც ეკონომიკა დამატებით 10.4%-ით შემცირდა.

მეორე ლოკდაუნის გამოცხადებამდე სავალუტო ფონზე 2021 წელს საქართველოს ეკონომიკის 4.3%-იან ზრდას პროგნოზირებდა, ამავე ზრდის ტემპზე დაიგეგმა სახელმწიფო ბიუჯეტიც. იმის გათვალისწინებით რომ მკაცრი მშენებლები მინიმუმ იანვარშიც ნარჩუნდება, დღევანდელი გადმოსახედიდან ეს უკვე არარეალისტური მონაცემია. 2019 წლის ზოგადი მდგომარეობა 2022 წლამდე ვერ აღდება, თუმცა ცალკეული დარგებს, მაგალითად ტურიზმს, კიდევ უფრო მეტი დრო დასჭირდება.

ბიორგი ელიზბარაშვილი

პანდემიური 2020 წლის განმავლობაში ბიზნეს სექტორის სოციალური პასუხისმგებლობა გაორმაგდა, მათ მოუწიათ არამხოლოდ გლობალური ეკონომიკური კრიზისისგან გამონეული პრობლემების გადალახვა, არამედ კოვიდ-19-ის გავრცელების გამო შექმნილი მდგომარეობის დაძლევაში მოსახლეობის და სახელმწიფოს გვერდში დგომა.

„კომერსანტი“ გადამწყობით, შიშვერია 2020 წლის განმავლობაში ბიზნესის ყველაზე პასუხისმგებელი და უპასუხისმგებლო საქციელი:

ბიზნესის ყველაზე პასუხისმგებელი საქციელი

კოვიდ-19 ვირუსის წინააღმდეგ ბრძოლისთვის მთავრობამ StopCov ფონდი შექმნა, რომელ-

2020 წლის ქართული ბიზნესის ყველაზე კარგი და ყველაზე ცუდი საქციელი

შიც თანხების ჩარიცხვა მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე არაერთმა კომპანიამ განახორციელა. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთავრობის მიერ კორნავირუსთან ბრძოლის

StopCov ფონდში 138 351 872 ლარია მობილიზებული.

StopCov-ფონდში 100 მლნ ლარი „ქართუ ფონდმა“ ჩარიცხა, დანარჩენი თანხა კი მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე არაერთმა დიდმა თუ მცირე კომპანიამ.

ბიზნესის ყველაზე პასუხისმგებელი საქციელი

ძვირანაშობი კოვიდ-19-ის გავრცელების გამო შექმნილი მდგომარეობისა და მოსალოდნელი რისკების გათვალისწინებით, კომერციულმა ბანკებმა მომხმარებლებს სესხებზე საშუალოდ პერიოდით სარგებლობა ორ ეტა-

ბად (3-3 თვით) შესთავაზა. საშუალოდ პერიოდის განმავლობაში ფიზიკურ პირებს არ უწევდათ არც სესხის ძირის და არც პროცენტის გადახდა, მაგრამ საპროცენტო სარგებლის დარიცხვა გაძლეულა, რამაც ვადის განვლის შემდეგ მსესხებლებს რეალურად საპროცენტო ხარჯი გაუზარდა.

ეკონომიკური კრიზისის ფონზე, შეღავათის ნაცვლად, მოსახლეობას და ბიზნესს გაძვირებული საბანკო ვალდებულებების დაფარვა უწევთ, რამაც კიდევ უფრო მეტად გაზარდა ვადაგადაცილებული და პრობლემური სესხების რაოდენობა.

დავით ზარდიაშვილი: ზუსტად ეს არის გოლუბოვიჩის სტილი, რასაც უმსირესობა სჩადის უმრავლესობის მიმართ!

მინ არის წლის ადამიანი, წლის კრიმინალი და წლის პოლიტიკოსი და რა იყო 2020 წელს საქართველოში ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ამის შესახებ ანალიტიკოსი დავით ზარდიაშვილი გვსაუბრება:

— მშობლები ადამიანის გემოვნება განსხვავებულია და, რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, 2020 წლის ადამიანად ზოგს ბადრი ესებუა მიაჩნია, ზოგიერთმა მარკეტინგული დატვირთვაც მისცა მის სახელს და წინასწარსადაც გასაყიდა სათამაშო ნელფუმბარებს „ესებუები“ წააწერა. თქვენი აზრით, ვინ შეიძლება დასახელდეს 2020-ის გამორჩეულ პიროვნებად?

— ბადრი ესებუას ნამოქმედარი არის 21-ე საუკუნის ყველაზე გახმაურებული კრიმინალური შემთხვევა, რაც განსაკუთრებული უტიფრობითაა ჩადენილი. განსაკუთრებულად საშიში იყო ეს ქმედება და, რაც მთავარია, ჯერჯერობით დაუსჯელი დარჩა.

— ხალხის ნაწილი შესაძლოა, მასში დათა თუთაშხიას, ან კაკო ყაჩაღის ტიპაჟს ხედავს. მისი სატელეფონო ჩანაწერის გავრცელებამაც თავისებური ეფექტი მოახდინა, რომ ესებუას თურმე წინაპრების სამკვიდროს გაყიდვას უბრუნებდნენ.

— დათა თუთაშხიასთან ამას არანაირი კავშირი არ აქვს, ეს ტიპური კრიმინალია, მაგრამ ყველა დროში კრიმინალურს ჰქონდათ მარკეტინგული მიზნულობა. ამერიკის მაგალითზე თუ ვიფიქროვით, კლავიდი იყო პოპულარული, ბანკებს რომ ძარცვავდა.

— ინტელისულების საყვარელ გმირად დღემდე რჩება რობინ შუდი...

— რობინ შუდი სამართლიანობისთვის იბრძოდა, როგორც ჩვენი არსენა ყაჩაღი. კრიმინალს აქვს გარკვეული შარბი, მითუმეტეს ხვევს ადამიანებს. ესებუას მითოლოგიზება კი არ გამოდის, ის მაინც ჩვენი თანამედროვეა, ყველამ ვნახეთ, რაც მოხდა. რაც შეეხება ესებუას შესახებ ჩანაწერის გავრცელებას, არსენასაც თუ შევადარებთ, დაახლოებით ასე იყო, ქალი ნაართვა ბაჭონმა და ამის შემდეგ გახდა ყაჩაღი. ყველა დროს ჰყავდა ასეთი ხალხი, პოპულარულები იყვნენ, რადგან რეჟიმს ებრძოდნენ. ხარება და გოგია იყვნენ ტიპური ყაჩაღები, მაგრამ მითოლოგიამ ისინი სამართლიანობისთვის ბრძოლას დაუკავშირა. ისინი პოპულარული გახდნენ, რადგან რეჟიმს ებრძოდნენ. ესებუას მათთან შედარებაც არ შეიძლება, დღეს არ არის ის რეჟიმი, რომელსაც უნდა ებრძოლო. უბრალოდ, ესებუას პოპულარობა უნდა აიხსნას განსაკუთრებულობით, არავითარი კავშირი ამათ სამართლიანობასთან ან რაღაც გაგებით სიკეთესთან არ აქვს.

— შეიძლება, ხალხს წყნარი ცხოვრება მოზურნადა, სტაგნაციას რომ ვეძახით?

— კარგი ცხოვრება სად არის? ფული რომ გვაკლია, ეს გასაგებია, ღარიბად რომ ვცხოვრობთ, ესეც არაა გასაკვირი, მაგრამ სანახაობა, იცოცხლე, იმდენია. სანახაობა საკმარისზე მეტია. ტელევიზორი რომ ჩართოთ, სულ არაფერი რომ არ ხდებოდეს, შეიძლება, ისე მოგაჩვენონ ვითარება, გაგიყუდეს კაცი. ამიტომ ესებუას შესახებ შეიძლება ვთქვათ, რომ ის იყო წლის კრიმინალი.

— წლის პოლიტიკოსი თქვენთვის ვინაა?

— წლის პოლიტიკოსი უდავოდ გიორგი გახარიაა. ეს აშკარაა, დღესაც ვუსმენდი და იშვიათად მინახავს მასზე უფრო ადეკვატური პიროვნება, ზედმეტს არაფერს იტყვის, ამბობს იმას, რა-

საც აკეთებს და აკეთებს იმიტომ, რომ საჭიროა. რაციონალობით გამოირჩევა, რამდენიმე თავით აღემატება ოპოზიციას ჯამში. მისი თანაზიარი ფიგურა ოპოზიციას არ ჰყავს და არც ეყოლება, რაც ძალიან ცუდია. საქართველოს პოლიტიკოსთა ნაკრები რომ წარმოვიდგინოთ, იმ ნაკრების ნაკრება გახარია. ამიტომ მას წლის უალტერნატივო პოლიტიკოსად მივიჩნევდი.

— წლის მოვლენად რას მიიჩნევთ?

— ბუნებრივია, პანდემიას. თანაც, ეს ერთი დღე კი არ ყოფილა, მთელი წლის ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო მთელ მსოფლიოში. როგორც ესებუას დანაშაული იყო საუკუნის კრიმინალი, ასევე პანდემია იყო საუკუნის მოვლენა.

— პანდემია საუკუნის მოვლენაა თუნდაც იმ მხრივ, რომ პოლიტიკურ პანდემიად იქცა და, როგორც ამბობენ, პოლიტიკოსები მას საუკეთესოდ იყენებენ სხვადასხვა ქვეყანაში, მათ შორის, საქართველოშიც.

— ასე ყველაფერს ბამოქმედება შეიძლება, მაგრამ, თუ შინამ იხანებას კორონაპირუსს, ეს შეიძლება იყოს ოპოზიციის პირველი რიგში, ნაცვალი იხანება და არიან დღესაც პანდემიის მხარეს და პანდემიით შექმნილი კრიზისის მთავრობაზე შეტყობისთვის იხანება. მთავრობა პანდემიას კი არ იხანება, არამედ წარმატებით რომ ებრძვის მას, ასეთი „ბამოქმედება“ ალალა. თუ კარგად უმკლავდები პანდემიას, ეს შენს რეპუტაციას აიხსნება.

— ზუსტად წლის ბოლოს მოგვარდნის, წელის ტარების გაძვირება. ეს მთავრობის რეიტინგს არ დასცემს?

— გასაგებია, ტარიფები გაძვირდა, მაგრამ, რამდენადაც შეეძლო, ეს გაძვირება შეარბილეს, რომ მოსახლეობას მეტი დარტყმა არ მიეღო. ტარიფების გაძვირება ობიექტური რეალობაა, უბრალოდ, შეუძლებელი იყო არსებული ტარიფების იმ მოცემულობით შენარჩუნება. რეალური საშიშროება იყო, დენის მიწოდებისას შეფერხება შექმნილიყო. ჩვენ არ გვიინდა მეცხრე ბლოკები და გრადიენტები.

— ალბათ, გასული წელი ერთ-ერთი დამახასოვრებელი იყო პოლიტიკური კრიზისის თვალსაზრისითაც.

— დიას, კრიზისული იყო. პანდემიას თუ არ ჩავთვლით წლის მოვლენად და სუფთა პოლიტიკურ ქრილში შევხედავთ მოვლენებს, რასაკვირველია, არჩევნების შედეგი გახლდათ ის, რომ მან დაგვანახა პარტიულ-პოლიტიკური სისტემის უუნარობა, კეახი. როგორი მდგომარეობა მივიღეთ? მთელი ოპოზიცია და არა რომელიმე კონკრეტული ოპოზიციური პარტია აღმოჩნდა უუნარო იმაში, რომ აესახა მოსახლეობის ინტერესს, ეს ნიშნავს, რომ ოპოზიციამ წარმომადგენლობით დემოკრატიას დაუნყო საბოტაჟი. ეს აჩვენებს, რომ პარტიულ-პოლიტიკური სისტემა მძიმე მდგომარეობაშია. ეს უკვე კრიზისიც არ არის, კრიზისი იყო მანამდე, ეს არის კრახი. ჩვენ, საქართველოს მოქალაქეები, ამ პარტიულ-პოლიტიკური სისტემის გამო მოკლებული ვართ შესაძლებლობას, ჩვენი ინტერესები გამოვხატოთ

პოლიტიკაში. ვისაც მივეცი მანდატი, მათმა დიდმა ნაწილმა ეს ხმები დაგვაკარგვინა, რაკი პარლამენტში არ შედიან. ასეთი პარტიულ-პოლიტიკური სისტემა ძირფესვიანად უნდა შეიცვალოს, პარტიების განვითარებისთვის კონკურენტია ჰაერივით აუცილებელია. პარტიებმა უნდა იცოდნენ, რომ ისინი ერთმანეთის მტრები კი არა, პარტნიორები არიან.

— პარტიულ-პოლიტიკური კრიზისის გამოძახილია, რაც ბოლო დროს პარტიებში ხდება — ელენე სოჭარას წასვლა პარტიიდან, ზურაბ გირჩი ჯაფარიძის წასვლა საკუთარი პარტიიდან? ანუ დამოუკიდებელ ბრძოლაში მეტი შესაძლებლობაა?

— რასაკვირველია, ეს პარტიულ-პოლიტიკური კრიზისის გამოხატულებაა. ამდენ ხანს გველაპარაკებოდა ოპოზიცია კოალიციურობაზე, მაგრამ პარტიებმა კოალიციურობა საქმეში ვერ აჩვენეს, ვერ ითანამშრომლეს იმდენად, რომ „ქართული ოცნება“ დაემარცხებინათ. მათ მორალურ-ზნეობრივ კატეგორიებზე რომ არ ვილაპარაკოთ, შედეგი აჩვენებს, რომ მათ ვერ შეძლეს იმ ინტერესების წარდგენა, რაც ამომრჩევლებმა დააკისრეს. ამომრჩევლის დიდი ნაწილი „ოცნებას“ ეუბნებოდა, რომ თქვენი ხელისუფლება უნდა შეიზღუდოს და ოპოზიციას უნდა ჰქონდეს უფრო მეტი წარმომადგენლობა პარლამენტში. წარმოვიდგინოთ, რა მძიმე მდგომარეობაა, როდესაც ამომრჩევლის ეს შეკვეთა მთლიანმა ოპოზიციურმა სპექტრმა წყალში გადაყარა. ეს არის უგულებელყოფა საკუთარი ამომრჩევლის, საკუთარი ხალხის, ალბათ უფროს პაპაშვილს იმაზე, თითქმის არც ვყოფილვართ. მილიონაფთვად ქართული, რომელმაც „ოცნებას“ დაუჭირა მხარი, თითქმის არ არსებობს. საინტერესოა, რას გვიპირებან ებანი, ხელისუფლებას რომ მოვიდნენ? ცხადია, იმას, რაც ერთხელ უკვე გააპატიმრეს — ჩარბიჯებას. ჩვენ მათთვის ზადმეტი არსებობს. მათთვის, სამთავროს უკვე არ გვაგდება.

— პარტიებიდან ლიდერების გადინების „მოდა“ ისევ შენარჩუნდება და გრიგოლ ვაშაძის, ელენე სოჭარას, ზურაბ გირჩი ჯაფარიძის გზას ისევ დაადგებიან?

— ამ პროცესს კარგად დანახვა საჭიროდება. ფაქტია, რომ ზოგიერთი ოპოზიციონერი ამას აცნობიერებს, მაგალითად, გიორგი ვაშაძე გაიძახის, რომ ჩვენ აღარ გვინდა ვაშე ქოცები, არც ნაცები, ჩვენ გვიინდა რაღაც სხვა, მესამე ძალა. ეს რაღაც სხვა ტერმინი გრანელს მაგონებს, ისიც ამბობდა, „არა სიკვდილი, არა სიცოცხლე, არამედ რაღაც სხვა“, ასეა გიორგი ვაშაძეც, პოეზიაში ეს კარგია, მაგრამ შეუძლებელი და წარმოუდგენელი ამ ვითარებაში რაღაც მესამე ძალაზე ლაპარაკი, საჭიროა მთლიანად პარტიულ-პოლიტიკური სისტემის ცვლილება. რომელ მესამე ძალაზეა საუბარი, როცა არ ვიცით, მეორე ძალაც კი ვინ არის? მე რასაც ვხედავ, პოლიტიკური პარტიის ფორმა, ასე თუ ისე, „ქართული ოცნებას“ გააჩნია, თუმცა ეს არ არის იდეალური და საუკეთესო. ყველა სხვა დანარჩენი პარტია ასეთად იწოდება მხოლოდ პირობითად. ჯერ ერთი, როგორ შეიძლება, უტიფრობის წარმოუდგენელი მასშტაბია, რომ კაცი, რომელიც არ არის საქართველოს მოქალაქე და მსჯავრდებულია, გვულისხმობს სააკაშვილს, მისი მთავარი საარჩევნო მიზანი იყო პრემიერ-მინისტრად გახდომა. ეს უპრეცედენტო შემთხვევაა.

— ისე, ნიკა მელია ცხაკაშვილის ტიპაჟია. რაიმე უკეთეს შეიძლება ელოდოს მის პარტიას მის ხელში?

— ზუსტად ეს არის მართვის გოლუბოვიჩის სტილი. სხვათა შორის, ეს საზღვარგარეთიდანაც დაინახეს, რომ უმცირესობის მხრიდან ასეთი ძველა უმრავლესობის მიმართ მხოლოდ და მხოლოდ გოლუბოვიჩაა ახასიათებელი. შეგვიძლია, ასეთი შედარებაც მოვიყვანოთ, თუკი სააკაშვილი არის ნაცების ლენინი, ნიკა მელია ნაცების სტალინი.

— მაგრამ სტალინი განათლებული იყო.

— ყველაფერი შედარებითია, ასე, სააკაშვილიც არ არის ლენინი. სააკაშვილს ლენინამდე ბევრი უკლია, მიუხედავად იმისა, რომ ლენინი იყო განსახიერებული ეშმაკი... ნიკა მელია იყო პირველი, რომელმაც ჩაიძინა „ქართუ ბანკის“ გაკოტრების საქმე. მარტო „ქართუ“ არ იყო, სხვა საქმეებიც იყო, მათ საკანონმდებლო დონეზე ჩაატარეს ოპერაცია, რომ „ქართუს“ დაეკარგა აქტივები. აღსრულების ბიუროში რა უკანონობებსაც აკეთებდა ნიკა მელია, ეგ კიდევ ცალკე თემაა. ასე რომ, მელია უყოყმანოდ ხელის მოშენია ყველაწინა მიუღებელ მეთოდზე, რაც კი შეიძლება პოლიტიკაში გამოიყენო. როცა აღსრულების ბიუროს ხელმძღვანელი იყო, სადამსჯელო ოპერაციებს ატარებდა. ამას თავი დავანებოთ, რაც სულ ახლახანს ვნახეთ, ეს იყო პარლამენტზე შტურმი. რაც არ უნდა იძახონ, ეს არაფერია, როგორ არ არის, კაცო, როცა ეს იყო ღია მოწოდება და ღია ორგანიზება ხელისუფლების ძალადობით შეცვლისკენ. მე ამაში ვერავინ ვადამარწმუნებს, რომ ასე არ იყო. უბრალოდ, ჩვენი სამართალი მას ადრე თუ გვიან დაენევა. სამართალი არ არის იმდენად თავხედი და უტიფარი, რომ პროცედურებს ყურადღება არ მიექციოს, მელია დაიჭიროს და ბორკილები დაადოს, დრო სჭირდება ამას და იქამდე მივა ეს ყველაფერი. ასე რომ, ნაცებს ჰყავთ პარტიის თავმჯდომარე, რომელიც ღიად მოუწოდებდა ხელისუფლების დამხობისკენ, ამბობს კენ.

— გრიგოლ ვაშაძის დონე სანატრელი ექნება ნიკა მელიას პარტიას?

— რაც არის ეს პარტია, ის არის. ისინი ფუნდამენტურად არიან ექსტრემისტები!.. კლასიკური ექსტრემიზმი, რასაც ისინი აკეთებენ პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად, მადლობა ღმერთს, ჯერჯერობით ტერორისტები არ არიან.

ესაუბრა მანანა ნოზაძე

(პირველი გვერდიდან)

— რას გულისხმობთ?

ვერაფრთ ვერ ვე-
თანხმდებოდი იმ ლოგიკას, რომელსაც ხე-
ლისუფლება გვთავაზობდა — კომპის ერთი
კუთხე აზერბაიჯანის მხარეს ხედდა და ამი-
ტომ უფლება აქვთ, დადგინონ. ეს პოზიცია
სრულიად მოკლებულია სივრცისადმი. მაშინ
იურიდიულ და კარტოგრაფიულ მასალებს არ
ვიცნობდი, მაგრამ საკითხი პრაქტიკული იყო. პირ-
ველი — თუ, იმ ყალბი პოზიციით, რომლის
სიყრდენს მოგვიანებით გავარკვევ, ჩიხიტურის
კომპის ერთი კუთხე მართლაც ხედდა აზერ-
ბაიჯანის მხარეს, სამი კუთხე რომ ჩვენს მხა-
რეს რჩებოდა და მეორე — ასეც, რომ ყო-
ფილიყო, რატომ დაიკავეს აზერბაიჯანელმა
მესაზღვრეებმა მონასტერი და საქართველოს
მხრიდან ასეა რატომ აგვიკრძალეს? და,
თუ მაინც დამინც, დღეს უკვე გამოამკარავებულ
ამ ყალბ არგუმენტს გავყვებით, კი ბატონო,
დამდგარიყვნენ აზერბაიჯანელი მესაზღვრეები,
მაგრამ ჩვენც ავსულობით, რატომ მხოლოდ
ისინი?

აი, ამ დავაში ვიყავით. მერე მოხდა 2008
წლის აგვისტოს ომი და ამ საკითხმა შექმ-
ნილი უმძიმესი მდგომარეობის გამო უკანა
პლანზე გადაიწია. თუმცა, შიგადაშიგ იყო შეხ-
ვედრებები, დაძაბული საუბრებებიც და შეპირე-
ბა, რომ ყველა ღონეს იხმარდნენ შექმნილი
ვიტარების გამოსასწორებლად. იცით, ძალიან
ძნელია, ესთ საკითხებში შენს ხელისუფლებას
არ ენდო. არ დაგიმალავთ, წლები გადიო-
და და არაფერი სასიკეთოდ რომ არ იცვლე-
მოდა, ეჭვი და უნდობლობა გამიჩნდა, მაგ-
რამ ამის დაჯერების უფლებას თავს არ ვაძლევ-
დი. ძალიან ძნელია, დაიკავეს, რომ ხელი-
სუფლება საკუთარი ქვეყნის ინტერესს არ იცავს
და მეზობელ ქვეყანასთან ტერიტორიულ სა-
კითხვებს არასამართლებრივად და არასახელ-
მწიფოებრივად აგვიარებს.

აი, ასე იყო 2012 წლის 6 მაისამდე. მაგ-
რამ, როდესაც ამ დღეს აზერბაიჯანელმა მე-
საზღვრეებმა უდაბნოს უწინდესი მონასტე-
რის დაიკავეს და იგივე, ნაცნობი პოზიცია და-
დასტურეს, რაც 2007 წელს ჩიხიტურზე, მიე-
ხვდი, რომ მთელი ამ ხუთი წლის განმავლო-
ბაში, ხელისუფლების ყოველი დაპირება: „გე-
გე-გე-გე“, „დალ-ღონეს არ ვიშურებთ“ და „ყვე-
ლაფერი გამოსწორდება“, სრული ფარსი და
სიყრდენი იყო. აი, ამიტომ ვითხარით, რომ ჩემი
იმდროინდელი შეფასება — „გარეჯის გვართ-
მევენ“ — არ იყო ემოციური შეფასება, არა-
მედ ხუთი წლის განმავლობაში დანახულსა
და ნაფიქრს ეფუძნებოდა.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ჩემს მიერ ნათ-
ქვამში — „გარეჯის გვართმევენ“ — არ მოიაზ-
რებოდა აზერბაიჯანელი მხარე, არამედ ჩვენი,
ვინაიდან სარწმუნოებრივ ხედვას თავი რომ
დავანებოთ და ამ დიდებულ ძეგლებს კულ-
ტურის მხრიდან რომ შევხედოთ, რომელ ქვე-
ყანას არ მოუნდებოდა? მაგრამ რას აკეთებს
ამ დროს ამ სულიერი და კულტურული შე-
დევრების შემოქმედი ერის ხელისუფლება?
აი, ეს არის უმთავრესი საკითხი და არა ის,
თუ ვის მოუნდება ჩვენი დიდებული გარეჯის
რომელიმე შემადგენელი ნაწილი! ყოველი-
ვე აქედან გამომდინარე და იმ ახალი გარე-
მოცემებიდან გამომდინარე, რომელიც იური-
დიული და კარტოგრაფიული დოკუმენტაცი-
ის შემდეგ გახდა ცნობილი, ჩემი იმუშინდელი
შეფასება არათუ იცვლება, არამედ უფრო არ-
გუმენტირებული და უფრო მკაფიოა.

— ჩვენთან საუბარში კარტოგრაფი თე-
ლო გორგოძე აცხადებს — „რომ არ ყოფი-
ლიყო 2006 წლის შეთანხმება, აზერბაიჯა-
ნელი მესაზღვრეები თხემზე ვერ დადგებო-
დნენ, ეს არის კომისიის ყოფილი წევრების
ყველაზე დიდი შეცდომა ან დანაშაული“. კო-
მისიის ორი წევრი დაკავებულია. მამა კი-
რისი, თქვენ რა ნაწილებს ხედავთ მრალ-
დებულების დანაშაულს?

— გასაგებია. ამ კითხვაში სამი საკითხია
გაერთიანებული და მოლით, თითოეულს
ცალ-ცალკე გავყვეთ. პირველი საკითხი ეხება
2006 წლის შეთანხმების აქტებს, რომლებსაც
სულ რაღაც ორიოდე თვის წინ გავყვანი, მა-
ნამდე მათ შესახებ მხოლოდ სიტყვიერად ვი-
ყენებ. ბატონი თელო მართლაც მრძანებს, —
რომ არა ეს შეთანხმება სახელმწიფო საზღ-
ვრის დელიმიტაციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუ-
ფისა, აზერბაიჯანელი მესაზღვრეები უდაბნოს
მთის ქედზე ვერ დადგებოდნენ. დღეს საზო-

გადღობის გარკვეული ნაწილი, ზოგი პარტიული
და პოლიტიკური მიკერძობების, ხოლო ზო-
გიც უმეცრების გამო უარყოფენ ამ საქმეში არა-
სახელმწიფოებრივ ქმედებების და დანაშაუ-
ლის ნიშნებს. არ იციან, რომ სახელმწიფო
საზღვრის დელიმიტაციის და დემარკაციის პრო-
ცესი, რომელიც ხუთ იურიდიულ პროცესია-
ლურ ქმედებას მოიცავს, ექსპერტთა ჯგუფის
შეთანხმებით იწყება და, რომ ამ სპეციფიკურ
საქმეში, პროცესუალურად ყველაზე მნიშვნე-
ლოვანი კვანძი აქ დგება. აგისნით რატომ,
პირველი — თავდაპირველად, სახელმწიფო
საზღვრის დელიმიტაციის და დემარკაციის პრო-
ცესის დასაწყებად ქვეყნების ხელისუფალნი,
პოლიტიკურ ღონეზე თანხმდებიან რომელი-
მე კონკრეტულ კარტოგრაფიულ დოკუმენ-

მთავარი შეცდო-
მა და დანაშაული
ექსპერტთა ჯგუფი-
სა და კერძოდ, მე-
ლაშვილი-ილიძეოვა-
სი იყო 1937-38 წწ.
გამოცემული 1:200
000-ანი მასშტაბის
ტოპოგრაფიული
რუკის უარყოფა...

ზე, მეზობელი ქვეყნის წარმომადგენლებთან
ერთად კოორდინატთა შეთანხმების და დად-
გენის შემდეგ კეთდება შესაბამისი კარტოგ-
რაფიული ალბომი და დგება ოქმი, რომელსაც
ხელს ორივე ქვეყნის ექსპერტთა ჯგუფის
ხელმძღვანელები და წევრები აწერენ.
მეორე — ამ დაოქმებულ დოკუმენტს შემ-
დგომში ხელს აწერს, დელიმიტაციის და დე-
მარკაციის კომისიის თავმჯდომარე, რომელიც
პროტოკოლით სავარყო საქმეთა მინისტრის
მოადგილეა.
მესამე — როდესაც მეზობელ ქვეყანასთან,
საზღვრის სრულ პერიმეტრზე მოხდება შეთან-
ხმებები ექსპერტთა ჯგუფის მიერ და მას კო-
მისიის ხელმძღვანელმა დაამოწმებს, მთელი
ეს ფრაგმენტული შეთანხმებები შეიკრება ერ-

ნოს მთის თხემზე და ჩიხიტურის მონასტერში
ვერ დადგებოდნენ. ახლა რაც შეეხება კითხვის
მეორე ნაწილს, ბატონი თელო ამბობს: „შე-
თანხმება-ოქმი, რომელიც 2006 წელს, აზერ-
ბაიჯანულ მხარესთან დადო საქართველოს
წარმომადგენელმა-დელიმიტაციის კომისიის
ექსპერტთა ჯგუფმა და რომლითაც აზერბა-
იჯანის სასაზღვრო საპოლიციო ძალებმა
ჩიხიტურის მონასტერი დაიკავეს, არის ყვე-
ლაზე დიდი შეცდომა და დანაშაული“, — ბო-
ლიშ მოვიხილო, მაგრამ ბატონი თელოს შეფა-
სებას ჩემიველი მოსაზრებით შევასწორებ.
შუუძღვევლია, კარტოგრაფიაში, მე ბატონ თე-
ლოს, ბატონ ნოდარს, ბატონ თენგიზს, ქალ-
ბატონ დალი ნიკოლაიშვილს და სხვა სახე-
ლოვან კარტოგრაფებს რაიმე შევესწორო და

შინ გაბვიყიდა ლაპროტობარეჟი?

ტზე — რუკაზე, რომლის მიხედვითაც შემდ-
გომში მუშაობას იწყებენ დელიმიტაციის კო-
მისიის ექსპერტთა ჯგუფის წევრები.

ვინაიდან სახელმწიფოთა ნომერ პირველი
ამოცანა სასაზღვრო-საზღვრო პუნქტების გახსნაა,
ჯერ მას ათანხმებენ და მერე იწყება მთელ პე-
რიმეტრზე მუშაობა. ორივე სახელმწიფოს ინტე-
რესებშია, მალე დადგინდეს საზღვრის ხაზი, რომ
სახელმწიფოებმა მესაზღვრეები განლაგონ და
ამით აღვეთონ დანაშაულებრივი ქმედებები, მა-
გალითად, კონტრაბანდა და არალეგალური მიგ-
რაცია. აი, ამ საზღვრის ხაზს ადგენს დელიმი-
ტაციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუფი.

დაუკვირდით, ვამბობ საზღვრის ხაზს, ვი-
ნაიდან პროცესის დასრულებამდე მას საზღ-
ვრის ხაზი ჰქვია, მაგრამ უმნიშვნელოვანესია
აქ ის, რომ სწორედ ექსპერტთა ჯგუფის მი-
ერ შეთანხმებული საზღვრის ხაზი, შემდგომში,
პროცესუალური ნორმების დასრულებისას,
ხდება სახელმწიფო საზღვარი. ესაც ვგვიბა თუ
რა ძირითადი მნიშვნელობა აქვს ექსპერტთა
ჯგუფის მიერ შეთანხმებულ ამ საზღვრის ხაზს.
მხოლოდ მათ მიერ ხელმოწერილი ოქმების
შემდგომ აქვს სახელმწიფოებს უფლება, რომ
შეთანხმებულ ტერიტორიებზე ააშენონ სასაზღ-
ვრო სექტორები და განალაგონ სასაზღვრო
პოლიციის ძალების წარმომადგენლები.

ახლა მინდა თქვენი ყურადღება ექსპერ-
ტთა ჯგუფის სახელმწიფოებრივად საკვანძო
საკითხის შევახო. ექსპერტთა ჯგუფი და უმუ-
ალოდ მისი ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია
კარტოგრაფიული დოკუმენტის — რუკის უზუს-
ტესად შესწავლა-დაამუშავებზე და დაოქმე-
ბულის სასაზღვრო ხაზის და კოორდინატების
უცთომელობაზე. კარტოგრაფია ძალზედ სპე-
ციფიკური სამეცნიერო დისციპლინაა, ამის ცოდ-
ნა პოლიტიკოსებისთვის და ჩინოვნიკებისთ-
ვის შეუძლებელია და ამიტომ სახელმწიფო
საზღვრის დადგენის პროცესში, კარტოგრა-
ფიულად უზუსტად ამის დადგენა დელიმიტა-
ციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუფს ვევალება.
დანარჩენი პროცესუალური ნორმების გაცი-
ლას პოლიტიკოსები, სახელმწიფო მოხელე-
ები ექსპერტთა ჯგუფის მოწოდებულ მასალებს
ყურადღებულად და ამტკიცებენ.

სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაცია-დე-
მარკაციის პროცესუალური სქემა ასეთია: **პირ-
ველი** — დელიმიტაციის კომისიის ექსპერტ-
თა ჯგუფის მიერ კარტოგრაფიული დოკუმენტის
— რუკის შესწავლის და საველე საუბრაოებ-

თან დოკუმენტაციად და გადაცემა საგარეო
საქმეთა მინისტრს, რომელიც ამ ყოველივეს
მთავრობის მეთაურს პრემიერ-მინისტრს წა-
რუდგენს. თავის მხრივ პრემიერ-მინისტრი ამ
დოკუმენტაციას უგზავნის პრეზიდენტს და პრე-
ზიდენტი აწერს ხელს.

მეორე — პრეზიდენტი კონტრასიგნაცი-
ით უბრუნებს პრემიერს და პრემიერი აწერს
ხელს.

მესამე — პრემიერ-მინისტრი, როგორც აღ-
მასრულებელი ხელისუფლების ხელმძღვანე-
ლი, ამ დოკუმენტს წარუდგენს პარლამენტს
და პარლამენტის მიერ დადგენილ კენჭის-
ყრის შემდგომ, სახელმწიფო საზღვარი მე-
ზობელ ქვეყანასთან დადგენილია.

ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა, რომელსაც
ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს, საზოგადოების
სწორად და სიღრმისეულად ინფორმირე-
ლობაა. სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტა-
ციის და დემარკაციის ეს პროცედურული ნორ-
მები იმით არ აღიქმები, რომ მინდა მკაფიო
და დაგანახოთ თუ როგორი მთავარი საკვანძო
როლი აქვს სახელმწიფო საზღვრის დადგე-
ნის საქმეში დელიმიტაციის კომისიის ექსპერტთა
ჯგუფის ხელმძღვანელს და ამ ჯგუფის წევრებს.
მთელი შემდგომი რეალიზაცია, ამ სპეციფიკური
სამეცნიერო დისციპლინის მცოდნე სპეციალის-
ტების დასკვნებს ეფუძნება, რომელსაც დელი-
მიტაციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუფი ჰქვია.

ახლა ყველაფერი ეს ერთიანად რომ გა-
ვანალიზოთ, დაგინახავთ თუ როგორ საკ-
ვანძო და პროცესის წარმართველი მნიშვნე-
ლობა აქვს ჩვენს მიერ განხილულ ექსპერ-
ტთა ჯგუფის ხელმძღვანელს და მის წევრებს.

ახლა გვეკითხებით, ვისი როლია წარმარ-
თველი სახელმწიფო საზღვრის დადგენაში —
დელიმიტაციის კომისიის თავმჯდომარის, რო-
მელიც დიპლომატია, თუ პრეზიდენტის? ან
პრემიერ-მინისტრის, თუ პარლამენტის? რა
თქმა უნდა, ყველა სახელისუფლებო რეო-
ლის როლი მნიშვნელოვანია და საპასუხის-
მგებლობა, მაგრამ პროცესი აქ დღეს, აქ ყა-
ლიბდება, რომელსაც სახელმწიფო საზღვრის
დელიმიტაცია-დემარკაციის კომისია და კონ-
კრეტულად ექსპერტთა ჯგუფი ჰქვია.

აქედან გამომდინარე, კითხვის პირველ
ნაწილზე პასუხი ნათელია. რომ არა ექსპერტთა
ჯგუფის ხელმძღვანელის და ამ ჯგუფის წევ-
რების შეთანხმება, აზერბაიჯანის ექსპერტთა
ჯგუფთან, 2006 წელს, აზერბაიჯანელები უდაბ-

ჩვეული მოსაზრებები ჩამოვყენო, მაგრამ ვი-
ნაიდან აქ საქმე მოხდარი ამბის შეფასებით
ნაწილს ეხება, თავს უფლებას მივიცემ, რომ
შესწორება შევიტანო — ექსპერტთა ჯგუფის და
დელიმიტაციის კომისიის ყოფილი წევრების
— ივენი მელაშვილის და ნატალია ილიჩო-
ვას მთავარი შეცდომა და დანაშაული ის კი
არ არის, რომ მათ 2006 წელს შედგენილი
და ხელმოწერილი ოქმის საშუალებით აზერ-
ბაიჯანის სასაზღვრო საპოლიციო ძალებს უდაბ-
ნოს მთის თხემზე ამოსვლის უფლება მისცეს
და ჩიხიტურის მონასტერი რომ დააკავებო-
ნეს, არამედ ის, რომ მათ დელიმიტაციისას
არ გამოიყენეს და სრულიად უკუაგული უმ-
თავრესი კარტოგრაფიული დოკუმენტი, უპირ-
ველესი ლეგიტიმაციის მქონე — 1:200 000-
ანი მასშტაბის ტოპოგრაფიული რუკა. ამ და-
ნაშაულებრივმა ქმედებამ გარდაუვალი და-
კარგვის საფრთხის ქვეშ დააყენა საქართვე-
ლოს ისტორიულად კუთვნილი 3.500 ჰა ტე-
რიტორია და პლუს კიდევ 3000 ჰა. ტერიტო-
რიისაც იგივე შედეგად ელოდა.

აქედან გამომდინარე, მთავარი შეცდომა
და დანაშაული ექსპერტთა ჯგუფისა და
კერძოდ, მელაშვილი-ილიჩოვას იყო 1937-
38 წწ. გამოცემული 1:200 000-ანი მასშტაბის
ტოპოგრაფიული რუკის უარყოფა, რომლის
გამოც საქართველო მისი კუთვნილი 6.500
ჰა. ტერიტორიის დაკარგვის საფრთხის ქვეშ
დადგა და რომელშიც მოქცეული იყო ჩვენი
ქვეყნის სულიერი და კულტურული საგანძურ-
ი — ჩიხიტური და უდაბნო.

რაც შეეხება თქვენი კითხვის მესამე ნა-
წილს, რაში ვხედავთ მრალდებულების და-
ნაშაულს? სწორედ ამაში, რაც ზევით მოვახ-
სენეთ, რომ მათ საზღვრის დელიმიტაციის პრო-
ცესიდან სრულიად უარყოფს და გადამალებს
გზით უკუაგულს ყველაზე მაღალი ლეგიტი-
მაციის და კარტოგრაფიულად ყველაზე მნიშ-
ვნელოვანი 1:200 000 მასშტაბის რუკა. სა-
ქართველოში მოქმედი ყველა პროფესიონალი
კარტოგრაფი, ამ დარგის წამყვანი მყენიერები
მრძანებენ, რომ 1:200 000 მასშტაბის რუკა
არის ყველაზე უპირატესი კარტოგრაფიული
დოკუმენტი 1938 წლის სასაზღვრო მდგომარ-
ეობის დასადგენად, და მოდომი, ამას ირო-
ნიით არ ვამბობ, ორი მიწათმომწყობი, ამ უმ-
ნიშვნელოვანესი საქმისათვის პროფესიული
უნარების არმქონე პირი გვეუბნება, რომ მათ
რუკა დაიწერეს.

– მამა კვირიან, თქვენი აზრით, რა ინტერესი უნდა ჰქონოდათ ივერი მელაშვილს და ნატალია ილიჩოვას, როდესაც მათ სახელმწიფო საზღვრის დადგენის პროცესიდან 1:200 000 მასშტაბის, 1937-38 წწ. გამოცემული რუკა სრულად უარყვეს და თქვენ მათ არსებობას გიმალავდნენ?

– ანალოგიური ტიპის კითხვა პროკურატურაშიც დასმის, როდესაც ამ საქმეზე ძიების ფარგლებში დამიბარეს. პროკურორი ახალგაზრდა კაცი იყო და ამ საქმით გაკვირვებული თითქოს ჩემთან ეძებდა პასუხს. მაშინ მე მას მივუგე: „რა გითხრათ, სავარაუდოდ, ან ფინანსური, ან პოლიტიკური, შენებამი თუ მისამდე არსებობს მითხარით-მეთქი“. ამასვე გეტყვით თქვენც. თუმც, ჩემი შინაგანი განწყობა, რომ გითხრათ, ფინანსური ინტერესი არა მგონია.

ტყუილი და მზაკვრობა, როდესაც საზოგადოების შეცდომაში შეყვანის მიზნით ამბობენ, რომ თითქოს ეს რუკა ცნობილი იყო კომისიის წევრებისთვის. სიცრუეა, რადგან, ვიდრე ჩვენ არ მოვიძიეთ ეს რუკა 2015 წელს, მანამდე ამ რუკას დღის სინათლეზე არ აჩენდნენ. ასევე ამბობენ, რომ თითქოს 1996-97 წლებში, დელიმბიტაციის კომისიის საწყის პერიოდში, ივერი მელაშვილმა ამ რუკას უბუტომა და გამოუსადეგარობა განიხილა კომისიის წევრებთან და ამის შემდეგ გაიჩნა ეს რუკა პროცესიდან. სიყალბეა! გვანახონ შესაბამისი განხილვის ოქმი.

დელიმბიტაციის კომისიაში მნიშვნელოვანი საკითხების განხილვა და გადაწყვეტა რეგულამენტით ყოველთვის ოქმის სახით დგება. როგორ, ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხი განიხილეს, რუკა, რომელიც საქართველოს სასარგებლოდ 6.500 ჰა. ტერიტორიას გვაკუთვნებდა, დაიწუნეს და ამის ოქმი არ შედგა?! ტყუილია! ეს საქმე მოლაპატრონებია ყანს! რატომ იმაზე მაინც არ იღებთ ხმას, როდესაც ივერი მელაშვილმა და ექსპერტმა ჯგუფმა თუშეთში, დიკლოს მთა და მისი მიდამოები, 42 კვ.კმ გამოჯვრულ და უდავო სივრცეში რუსეთს გადასცა!

ამას ჩემით არ გეუბნებით, ამას დელიმბიტაციის კომისიის ყოფილი წევრი, კარტოგრაფია-გეოდეზიის და გეოინფორმატიკის კათედრის პროფესორი, კარტოგრაფთა ასოციაციის დამაარსებელი და მისი პირველი პრეზიდენტი, აწ გარდაცვლილი ბატონი ჯანსუღ კეკელია ამბობდა. აწ გარდაცვლილმა პროფესორმა ქვეყნისთვის დანაშაულებრივი ქმედებების გამო, დელიმბიტაციის კომისია პროტესტის ნიშნად დატოვა.

რა ინტერესი ჰქონდათ მელაშვილს და ილიჩოვას ფინანსური, თუ პოლიტიკური, ეს გამოძიებამ უნდა გამოკვეთოს და დაადგინოს. მე და ჯანსაღად მოაზროვნე საზოგადოებამ ვიცით და ჩვენი მთელი გამოცდილება გვკარნახობს, რომ მელაშვილი და ილიჩოვა უმდაბლესი – დასახანი და შესახები ღონეა ამ დანაშაულებრივ ქმედებაში, უკან, ჩრდილში ამ საქმის ნამდვილი ფიგურები დგანან. ამ დანაშაულის ტიპს შინაარსობრივად კარგად გამოხატავს გერმანულ მანხეტის სიტყვა: „**მანქის ქარცა ტილუბანქის სამქა, ჯამარინტი პროფსონალი ყარაღამი მანქს აარქამენ**“.

– მამა კვირიან, თქვენი ჩვენებიდან და საჯარო განცხადებებიდან ირკვევა, რომ 1:200 000 მასშტაბის რუკის მნიშვნელობაზე ყოფილ პრემიერს და დღეს თავდაცვის მინისტრს ინაკლი დანიშნავენ, 2014 წელს უამბეთ. პროცესი დაიწყო, გავიდა 6 წელი და 2020 წლამდე მოვედით, რატომ? ეს ტოვებს ეჭვებს საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში...

– დიახ, გასაგებია თქვენი კითხვის აზრი, ოღონდ მცირე შესწორებებს შევიტან. მე, ასე ვთქვით, პირადად აუდიენციით არ მივსულვარ ბატონ ინაკლი დანიშნავენთან და არც რუკა მქონდა, რომ მიმეტანა. ეს ისტორია სხვაგან იწარმოება. ჩვენებამაც და ყველა განცხადებამაც, სადაც ამ ისტორიას ვყვები, ნათქვამი მაქვს – პირველად, ჩემს მეგობართან, ბატონ ინაკლი ალასანიასთან მივედი. ის, იმ პერიოდში თავდაცვის მინისტრი და ვიცე-პრემიერი იყო. მის პატრონიტეტში ვჯექი არ შეპარებოდა, მთავარი იყო, ჩემ მიერ მოძიებულ მცირე მასალებში არსებული მუნდოვანება დაეახა.

მადლობა ღმერთს, ასეც მოხდა. მან მის უწყებაში არსებულ ტოპოგრაფიის სამმართველოს დაავალა მათი კომპენტაციის ფარგლებში შეესწავლა საკითხი და გაერამბეზინათ მოეკვლევა. მაშინ გავიყინა ბატონი ნოდარ ხორბალაძე – ტოპოგრაფიული სამმართველოს უფროსი და ბატონი თედო გორგოძე. ჩვენ მაშინ დაახლოებით 9-თვიანი სამუშაო გავჩიეთ. მოვიძიეთ და გავაანალიზეთ საკმაოდ დიდი მოცულობის კარტოგრაფიული და იურიდიული დოკუმენტაცია. ყველა გზა 1:200 000 მასშტაბის ტოპოგრაფიულ რუკასთან და კერძოდ ამ რუკის XXII ნომენკლატურასთან მიიღოდა.

ვერც ერთ არქივში, საუბარია შეიღ ანქივში, ვერ ვნახეთ საჯარო მასალა და ერთში, სადაც ვნახეთ, საზღვარი ამოჩხაპნილი იყო. ასევე შევხვდით ივერი მელაშვილს და

ნატალია ილიჩოვას, რომლებმაც ამ რუკის ფლობა უარყვეს. ეს ფაქტი მაშინ ძალიან კი გაუკვირდათ მ-ნ ნოდარს და მ-ნ თედოს, მაგრამ ვინაიდან ჯერ ჩვენ ვარჯეთან მიმართებაში საზღვრის დანაშაულებრივი გამრუდების შესახებ ტოპოგრაფიულ მასალას არ ვფლობდით და ასევე დელიმბიტაციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუფის ოქმებს გაცნობილი არ ვიყავით, ძალზედ საეჭვო ფაქტები მტკიცებით ფორმალზე ვერ გადაგვყავდა.

ამდენმა საეჭვო და ბუნდოვანმა გარემოებებმა ინაკლი ალასანია დაარწმუნა იმაში, რომ საჯარო იყო პრემიერ-მინისტრი საქმის კურსში ჩაგვეყენებინა. განსჯის და განხილვის დონეზე ეჭვები ფაქტებად ჩანდა, მაგრამ ამის დამამტკიცებელი დოკუმენტი გვაკლდა. ბატონი ინაკლი ალასანიას და ბატონი ინაკ-

ყველაფერს დეტალურად გვანახებდა, მათ შორის ჩიხიტურისა და უდაბნოს მონაკვეთსაც. ყველანაირი ეჭვები გაიფანტა, სურათი უცხადესი იყო.

რომ არა 1937-38 წლებში დაბეჭდილი 1:200 000 მასშტაბის ტოპოგრაფიული რუკა, რომელიც უალტერნატივო ლეგიტიმაციის დოკუმენტი იყო დელიმბიტაციის პროცესში, ქვეყანა 6.500 ჰა ტერიტორიის დეკარგვის საფრთხის წინაშე იყო. ბატონმა ინაკლი დანიშნაშვილმა ძალზედ მაღალი დონის განკარგულება გასცა. ამის თქმისგან თავს შევიკავებ. საქმე უმადლესი კვლევის ობიექტი გახდა. ამ პროცესის დაწყებიდან ოთხ თვეში 2015 წლის დეკემბერში ინაკლი დანიშნაშვილი პრემიერ-მინისტრობიდან წავიდა. შემდეგ იყო გიორგი კვიციანიშვილი.

– რა ხდება კვიციანიშვილის პრემიერობის პერიოდში?

– მისი პრემიერ-მინისტრობის დროს ყველაფერი გაჩერდა. მოგახერხებ მასთან შეხვედრები, მაგრამ არაფერი პოზიტიური შედეგი. ამ საქმეში ეს იყო სრული უძრაობის პერიოდი, მაგრამ თუ კარგად ჩაუკვირდებოდა, ეს ვითომდაც უძრაობა ნეგატიური მოვლენა იყო დროის დინამიურ მსვლელობაში. ასე გავრძელდა 2018 წლის ზაფხულამდე. არავის პიროვნულ ღირსებას არ ვეხებო, მე ვალდებული ვარ, რაც დავიხანხე და განვიცხადე, ის ვთქვა.

შემდგომი პრემიერ-მინისტრი ბატონი მამუკა ზახტაძე იყო. 2019 წელს მასთანან შევეძელი რამდენჯერმე, მეტონი საქმეზე შეხვედრა. მან სახელმწიფო მოხელისთვის, მთავრობის მეთაურისთვის სწორი და პრინციპული პოზიცია დაიკავა. მოქმედებდა სახელმწიფოებრივი პოზიციიდან, რომლის შედეგიც იყო დელიმბიტაციის ახალი კომისიის შექმნა. მოხდა კომისიის განახლება და კო-

ბიძინა ივანიშვილის რეაქცია მკაცრად პრინციპული იყო – „რას საქართველოს სამართლებრივად ეკუთვნის, ერთი მბაკავლის კი არ უნდა მოაკლდეს მას! იმოქმედეთ ბიძის შესაბამისად, მე რას ვეძებო, თქვენს გვერდზე მივსული“.

ლი დანიშნაშვილს შორის შედგა კომუნიკაცია და ჩაინიშა ამ საკითხის განხილვის დღე. განხილვა უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის თვის საბჭოს ფორმატში მოხდა. სხლომა ინაკლი ალასანიას მოხსენებით დაიწყო, მან პრემიერ-მინისტრს და შესაბამისი უწყების წარმომადგენლებს გააცნო გაწეული საქმიანობისა და კვლევის შესახებ, ხოლო ბატონემ-ბისა ნოდარ ხორბალაძემ და თედო გორგოძემ, სპეციალურ მონიტორინგ, კარტოგრაფიული და იურიდიული მასალები გააცნეს.

არ დამაინტერესებდა ინაკლი დანიშნაშვილის სიტყვები: „ვერ ვიჯერებ, რომ ეს ყველაფერი ჩვენი ქვეყნის თავს ხდება. ბატონე, ჩემგან ყველაფერზე სრული მზობარა, რა არის საჯარო“. ამოვისუნთქე, მიგვიხდა, რომ ეს ქვეყნისთვის გამარჯვების სიტყვები იყო. ინაკლი ალასანიამ აუწყა, რომ საჯარო იყო მეტი სახელმწიფოებრივი რესურსების ჩართვა, რათა ამ საკითხის კვლევას უეჭვოდ მტკიცებულებამდე მივყვანეთ და დასძინა, რომ მოსამდებელი იყო 1:200 000 მასშტაბის ტოპოგრაფიული რუკა, რომელიც საეჭვოდ არც ერთ არქივში არ იმდებოდა, გარდა ერთისა და იქაც გარეჯის და საზღვრის ხაზი გვანახებდა დაინტერესებული იყო.

პრემიერ-მინისტრმა ამ საკითხში ძირითადი გამოძიება ბატონ მინდია ჯანელიძეს და უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის სამსახურს დაავალა და ხაზგასმით უთხრა, რომ მისთვის ყველა ეტაპზე ინფორმაცია მიეწოდებოდა. 2015 წელს მინდია ჯანელიძემ და მისმა სამსახურმა 1:200 000 მასშტაბის ტოპოგრაფიული მასშტაბის XXII ნომენკლატურა მიიღო.

მართალია, ეს ნომენკლატურა არ იყო დედანთან დამადასტურებელი მეტდებით აღჭურვილი, რომელსაც აზერბაიჯანის მხარესთან დელიმბიტაციის კომისიის სხდომაზე, როგორც მყარ იურიდიულ დოკუმენტს წარვადგენდით, მაგრამ იყო უნიკალური რუკა, რომელიც მდ. მტკვრისა და ხრამის შესართავიდან თითქმის მდ. მტკვრისა და იორის შესართავამდე

მისიდან დათხოვნილი იქნენ ივერი მელაშვილი და ნატალია ილიჩოვა. ამ საქმეზე სიცოცხლე დაიბრუნა. ბატონმა მამუკა ზახტაძემ ცალსახად დადებითი ქმედებები განახორციელა ამ საქმეში. იყო კიდევ მცირე დეტალები მისგან პრინციპული და პატიოსანი ქმედებისა, რომელთაგანაც ერთაზე უმჯობესია, დავუღმდეგო.

მოვედიც გიორგი გახარიას პრემიერ-მინისტრობისთან, მაგრამ მისი როლი ამ საქმეში, როგორც ცენტრალური 2019 წლის მაისიდან იწყება, როდესაც აზერბაიჯანელმა მე-საზღვრეებმა უდაბნოს მონასტერში მისვლის უფლება აგვიკრძალეს. 4-5-დღიანი აკრძალვის შემდეგ მონასტერი გაიხსნა, მაგრამ სამ თვეში და დღევანდელ დღემდე მონასტერი უდაბნო დაიკვტა. იყო შეხვედრაც, იყო ცხანე კამათი, იმედის მომცემი დაპირებები... მოკლედ, იცით ჩემი დამოკიდებულება და არ მინდა ამაზე შედმივი შედარებები. მოქმედი პრემიერია და ვუსურვებ ქვეყნის საკეთილდღეოდ წარმატებას. ჯვარი მწერია, არანაირი კერძო ინტერესები არ მაქვს, ხალხს მათი საქმეებით ვაფასებ!

2019 წლის, მგონი გაზაფხულზე, ბატონი ინაკლი დანიშნაშვილი პარტია „ქართულ ოცნებაში“ მრუნდებდა. ვნახულვარ და დახმარებას ვთხოვ. ამის მერე მალევე თავდაცვის მინისტრად ინიშნება. მე საუბრისას ავუსხენი შექმნილი მდგომარეობის შესახებ და ვკითხე ჩემთვის ერთი მნიშვნელოვანი კითხვა: მისი პრემიერობის პერიოდში ჰქონდა თუ არა მას წასაუბრებელი საზღვრისა და გარეჯის საკითხის შესახებ ბატონ მინდია ივანიშვილთან. ინაკლი მითხრა, რომ არა.

მე ვერ ვიგებდი ამ ერთი პარტიის მმართველობის დროს არსებულ დიქტონიას – საკითხისადმი ცვალებადობას და ამიტომ ვთხოვე, რომ მას საზღვრის და გარეჯის საკითხი, ობიექტური გამოძიების მიერ დადგენილი ფაქტები ბატონი მინდიაშვილის, როგორც პარტიის დამფუძნებლისა და თავმჯდომარისთვის მოეხსენებინა. ვიცოდი, რომ მძიმე საქმეს ვთხოვდი, მას საკმაოდ რთული პარტიულად კონინქტურულ ზღვარზე უნდა გაეყო.

ასევე ავუსხენი, რომ ეკლესია ასე დაუსრულდება. ბუნდოვან მდგომარეობაში ვერ იქნებოდა. ფაქტია, მადლობა ღმერთს, ბატონმა ინაკლი დანიშნაშვილმა კარგად გაართვა თავი მის რთულ მისიას და ბატონ მინდიაშვილს საკითხი ადამიანურად და სახელმწიფოებრივად სწორად მიიტანა.

– როგორი იყო ივანიშვილის რეაქცია?

– ბიძინა ივანიშვილის რეაქცია მკაცრად პრინციპული იყო – „რაც საქართველოს სამართლებრივად ეკუთვნის, ერთი მტკაცელიც კი არ უნდა მოაკლდეს მას! იმოქმედეთ ბიძის შესაბამისად, მე რაც ვეძებო, თქვენს გვერდზე მივსული“. შევიძინე ამოცანა, როდესაც ეს პასუხი გავიგე. მადლობა ბატონ მინდიას ასეთი პოზიციისთვის.

2019 წლის ბოლოს მკაფიოდ გამოიკვეთა, რომ სახელმწიფოთაშორის მოლაპარაკების დროს საჯარო დედანთან დამოქმედებული მეტდის მქონე 1:200 000 მასშტაბის ტოპოგრაფიული რუკა. 2015 წელს ინაკლი დანიშნაშვილის მოთხოვნით, ბატონმა მინდია ჯანელიძემ მრავალ მცდელობას მიმართა და მოიძია ამ რუკის XXII ნომენკლატურა, მაგრამ მას დედანთან დამოქმედებულობის მეტდელი არ ჰქონდა.

როგორც მე ვიცი, ამ გამოუვალ მდგომარეობაში ბატონი ინაკლი დანიშნაშვილი მინდის ბატონ მინდია ივანიშვილთან და შექმნილ ჩიხურ მდგომარეობაზე უყვებო. ბატონ მინდიას ახსოვს თავისი პირობა და ის დახმარებისთვის უკავშირდება დავით ხიდაშელს, უხსნის შემთხვევით ვითარებას და ქვეყნისთვის საუბრ საქმეში დახმარებას თხოვს. მინდა მადლობა მოვახსენო ბატონ დავით ხიდაშელს, რომელმაც საქართველოს ფასდაუდებელი საქმე გუუქვთა. მან მოიკვლია აღნიშნული რუკა და რისკების მიუხედავად აღნიშნული ტოპოგრაფიული მასალა, დამტკიცებული ყველა იურიდიული ნორმით, ქვეყანას გადავუცვლა. ეს მოხდა ორ ეტაპად. პირველი – 2020 წლის აპრილის ბოლოს და მეორე – მგონი ივნისის ბოლოსკენ ჩამოვიდა. როგორც იქნა, მოვედი თქვენი დასმული კითხვის ბოლო ნაწილზე – გავიდა 6 წელი და ეს ყველაფერი ეჭვს იწვევს, რატომ 2020 წელს ეს ყველაფერი? დემონსტრისა და ერის წინაშე გეუბნებით, აი, ეს არის საქმის ისტორიის ხაზი.

ამის მერე იწყება ამ იურიდიულად დამტკიცებულ რუკებზე, განახლებული კვლევა, რომ ტერიტორიული ძიების მასალებს, ეს ახლადმოპოვებული რუკები დადებოდა საფუძვლად. აზერბაიჯანის მხარესთან წარსადგენად და გადასაცემად დოკუმენტაცია, იურიდიული კუთხით, აბსოლუტურად გამართული უნდა ყოფილიყო. საბოლოო კვლევის შემდეგ, რომელიც ამ იურიდიულად დამტკიცებულ ტოპოგრაფიულ დოკუმენტზე დაყრდნობით მოხდა, გადაწყდა საქმე პროკურატურას გადასცემოდა. ეს უკვე მე არ მეხება, ამის მერე ყველაფერი თანაბრად ვიცი.

– მამა კვირიან, თქვენ დეტალურად ისაუბრეთ დავითგარეჯის საქმეზე, მაგრამ საინტერესოა თქვენი მოგადა შეფასება ამ საქმის მიმართ, როგორც რეზიუმე. ფაქტია, რომ ეს არის უმძიმესი საქმე, რომელსაც თანახმად ემთხვევა და ახლა მნიშვნელოვანია, რამდენად ჩააბარებს გამოცდას პროკურატურა, სახელმწიფო...

– ეს საქმე ემოციურადც მძიმეა და სახელმწიფოებრივადაც. ემოციურად იმიტომ, რომ საქმე ეხება ჩვენი სამშობლოს ზედს და ასევე ადამიანებს, რომლებიც დაპატიმრებული არიან. სახელმწიფოებრივად მძიმე კი იმაში მდგომარეობს, რომ სწორად გავართვათ თავი ორ ამოცანას. პირველი – ქვეყანა დავიცვათ და მართლმართლად კუთვნილი ტერიტორიების დაკარგვისაგან და მორა – ეს გავაკეთოთ არა უმართლესი პატრიოტული ემოციებით, არამედ სახელმწიფოებრივი ავადმიფიქრობით, გონიერებით, პრინციპულობით და იმის გათვალისწინებით, რომ ჩვენს მეგობრებთან მეგობრებად დავარჩეთ. დამეთანხმებით, მთელი ეს საქმე, მძიმე და რთული მოცემულობაა.

დამოლოს, საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრის დავითგარეჯის კომპლექსის ორი უწინდესი მონასტრის ჩიხიტურის და უდაბნოს საკითხის არსი ასეთია: ძიების თანახმად, კარტოგრაფიული და იურიდიული დოკუმენტაციით მტკიცდება, რომ არსებულ გეოგრაფიულ სივრცეში, ვიდრე ეს დღემდე იყო, დამატებით 6.500 ჰა. ტერიტორია საქართველოს ეკუთვნის. სახელმწიფოს აქვს ამის დამადასტურებელი სრული დოკუმენტაცია!

ამასვე გვიმტკიცებს მსოფლიოთი ერთ-ერთი ძლიერი ავტორიტეტული საერთაშორისო იურიდიული კომპანია, რომელსაც ასეთ საკითხებში დიდი გამოცდილება აქვს და საკვირველია იმ ადამიანების საქციელი, რომელნიც საწინააღმდეგოს დამტკიცებას ცდილობენ. ასეთ გაუგებარ პოზიციას, რომელიც ცდილობს, გააქაროს ეს სიმართლე, არათუ სხვა ერის წარმომადგენლები, არამედ ჩვენი მეგობრული აზერბაიჯანელებიც კი, ალბათ გაკვირვებულნი უყურებენ.

კენეტ იალოვსკი: კოვიდ-19-ის საქართველოსთვის კალიან ენიშვნელოვანია

„ქვეყნებმა უნდა შეძლონ და წავიდნენ წინ“, — ასე დაიწყო საუბარი „ამერიკის ხმასთან“ ამერიკელმა დიპლომატმა კენეტ იალოვსკიმ, რომელიც წლების განმავლობაში, ელჩის სტატუსით, საქართველოში ამერიკის შეერთებულ შტატებს წარმოადგენდა. იალოვსკის მიაჩნია, რომ როგორც ხელისუფლებამ, ასევე ოპოზიციამ, პოზიციები უნდა შეაჯერონ და ქვეყნის განვითარებაზე იმუშაონ. „სამშენებლო, არჩევნებს, რომელიც ქვეყანაში ჩატარდება თან ახლდა მნიშვნელოვანი სირთულეები, როგორც წინასწარჩვენო პერიოდში, ასევე არჩევნების დღეს და არჩევნების დამთავრების შემდეგ. იმედი მაქვს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროკავშირის ელჩების შუამავლობით მიმდინარე მოლაპარაკებები, წარმატებით დასრულდება და ორივე მხარე, როგორც „ქართული ოცნება“, ასევე ოპოზიციური პოლიტიკური პარტიები, წავლენ კომპრომისზე.“

იმედი მაქვს საბოლოო შედეგი ის იქნება, რომ ყველა პარტია შევა პარლამენტში და გაგრძელდება ქვეყნის განვითარებაზე მუშაობა. კომპრომისი საქართველოსთვის და ქართველი ხალხისთვის ახლა ძალიან მნიშვნელოვანია. ქვეყანამ უნდა შეძლოს და წავიდეს წინ და მაქსიმალურად მოხდეს პოზიციების შეჯერება, განსაკუთრებით ახლა, როდესაც ყარაბაღის ომმა რეგიონში ვითარება სრულად შეცვალა. პირველად მოხდა, რომ რუსეთმა ყარაბაღში ჯარი განათავსა, რაც მოცუ-

ლობას ცვლის. სომხეთი დამარცხდა და აზერბაიჯანი გამარჯვებულია. რეგიონში ძალიან იზრდება ავტორიტარული დიქტატურა, რაც შემაშფოთებელია. ყარაბაღმა რეგიონის უსაფრთხოებას დიდი პრობლემები შეუქმნა და ამ მხრივ ვითარება უფრო და უფრო რთულდება. მასსოვს, საქართველოში მუდმივად ხდებოდა დიალოგი პოლიტიკური კრიზისიდან გამოსვლა. ამას ჩემი ელჩობის პერიოდშიც ჰქონდა ადგილი, ახლაც ასე უნდა მოხდეს. ამ პროცესს ალტერნატივა არ აქვს. ელჩი დეგნანი და ვეროკავშირის ელჩი ამ პროცესის კარგად წარმართვისთვის ყველაფერს აკეთებენ. ახლა მხარეებმა უნდა გადაადგან ნაბიჯები და შეაჯერონ პოზიციები.“

ლიც საქართველოში გავატარე. ძალიან მიყვარს საქართველო და მენატრებიან ქართველები. იმედი მაქვს, კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული ქაოსი მალე დასრულდება და შევძლებ მომავალ წელს საქართველოში ჩავიდე. მინდა ვუსურვო საქართველოს მოსახლეობას მშვიდობა და ჯანმრთელობა. ახლა ქვეყნის წინაშე ბევრი გამოწვევაა, რეგიონში არსებული ვითარება, კოვიდ-19, ეკონომიკური პრობლემები და პოლიტიკური კრიზისი. პანდემიით რომ დავიწყეთ, საქართველომ პირველ ეტაპზე მოახერხა და თავი კარგად გაართვა პანდემიას. ბოლო პერიოდში ვითარება მკვეთრად გაუარესდა და იმედი მაქვს, რომ ეს მდგომარეობა მალე გამოსწორდება. ვისურვებდი, რომ საქართველოში დროულად დაიწყო ვაქცინაციის პროცესი და პანდემიის კონტროლი მოხდეს. მეორე, რაც მინდა ვთქვა, არის ის, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები იდგა და დგას საქართველოს გვერდით და ეს მსარდაჭერა გრძელდება“, — ამბობს კენეტ იალოვსკი „ამერიკის ხმასთან“ საუბრის დროს.

საბა ბუჯაბიძე

კურტ ვოლკერი: უსხოელი ინვესტორები საქართველოში შევლენ, თუ იბრძობენ, რომ ქვეყანაში კანონის უზენაესობა

ამერიკის განვითარების საფინანსო კორპორაცია საქართველოში რეგიონული შაბის შექმნას გეგმავს — ამბობს კურტ ვოლკერი „ამერიკის ხმასთან“ საუბრის დროს. ნატოში ამერიკის ყოფილი ელჩი ფიქრობს, რომ თუ პროექტი განხორციელდება, ეს საქართველოს ეკონომიკისთვის მნიშვნელოვანი იქნება. „ამერიკის განვითარების საფინანსო კორპორაციას აქვს სურვილი თბილისში შექმნას რეგიონული შაბი. პროექტი მთელს რეგიონს მოიცავს, მაგრამ ცენტრი თბილისში იქნება. ეს ძალიან მნიშვნელოვანი და დიდი წამოწყებაა და იმედი მაქვს, ეს გამოვა.“

ამერიკის შეერთებული შტატები საქართველოს მნიშვნელოვან დახმარებას უწევენ, რომელიც საქართველოს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებაში ეხმარება. ჩემი სურვილია, საქართველომ მიიზიდოს უფრო მეტი ინვესტიცია სხვადასხვა სფეროში. ზოგიერთ პროექტზე მე ვმუშაობ, ვიცნობ სხვებსაც, ვინც ამ მხრივ მუშაობენ. უცხოური ინვესტორები საქართველოში შევლენ, თუ ისინი იბრძობენ, რომ ქვეყანაში კანონის უზენაესობა და ეკონომიკური სისტემა მაღალი ნდობით სარგებლობს. საქართველოს და ყველას ინტერესშია, რომ ქვეყანამ მეტი შემოსავალი მიიღოს და დასაქმება გაიზარდოს“, — ამბობს ვოლკერი.

„შაჩირა ქურღოა! დაიხარო ჩვენი პრეზენტი!“

აშშ-ის პრეზიდენტი, დონალდ ტრამპი 6 იანვარს, ვაშინგტონში, მასშტაბურ საპროტესტო აქციას აანონსებს. „6 იანვარს, 11 საათზე ვაშინგტონში დიდი საპროტესტო აქცია გაიმართება. ადგილმდებარეობასთან დაკავშირებით დეტალები მოგვიანებით დაზუსტდება. შეაჩერე ქურღოა! დაიცავე ჩვენი არჩევნები!“ — წერს დონალდ ტრამპი. ამ დღეს კონგრესის ორივე პალატის ერთობლივ სხდომაზე საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგები დამტკიცდება. პროცედურის მიხედვით, კონგრესის წევრები უფლებამოსილი არიან ამა თუ იმ შტატში არჩევნების შედეგების დამტკიცება წერილობითი ფორმით გააპროტესტონ. ამ შემთხვევაში, სხდომა შეწყდება და კონგრესის ორივე პალატა საკითხს ცალკე განიხილავს და კენჭს უყრის. თუ აშშ-ის კონგრესის ერთი პალატა მიიღო დაეთანხმება არჩევნების შედეგების გაპროტესტებას, პროტესტი უარყოფილი იქნება.

ირანი ურანს ეთაბუება!

ირანი ურანის 20 პროცენტამდე გამდიდრებას გეგმავს, — ამის შესახებ BBC გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაზე დაყრდნობით წერს. ოფიციალური თეირანი აცხადებს, რომ ურანის გამდიდრება „ფორდოუს სანჯავის გამდიდრების ქარხანაში“ მოხდება, თუმცა, ამის ზუსტი დრო, ჯერჯერობით, უცნობია. 2015 წელს გაფორმებული, აშშ-ის, ირანის, საფრანგეთის, ჩინეთის, რუსეთის, გერმანიისა და დიდი ბრიტანეთის მიერ ხელმოწერილი შეთანხმების მიხედვით, ურანის გამდიდრების ზედა ზღვარი 3.67%-ია. ირანმა 2019 წელს აღწერილი შეთანხმება დაარღვია და ურანი 4.5%-მდე გაამდიდრა. ბირთვული შეთანხმებიდან აშშ-ის გასვლისა და ირანზე სანქციების დაწესების შემდეგ, თეირანი ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს ეტაპობრივად ამცირებს. ამასთან, სხვადასხვა სააგენტოები ავრცელებენ ინფორმაციას, რომ შესაძლებელია, ირანმა კიდევ 3 კასკადი ააშენოს, რაც ურანის გამდიდრების ახალი წყარო იქნება. ბირთვული ბომბის დასამზადებლად ურანის 90-პროცენტიანი გამდიდრება საჭირო.

აპიაკატასტროფებმა იმატა

ბასული ერთი წლის განმავლობაში, მსოფლიოში ავიაკატასტროფებისა დალუბულ ადამიანთა რაოდენობა გაიზარდა. 2020 წელს, საავიაციო სფეროში 40 ინციდენტი აღირიცხა, რომელთაგან ხუთი ფატალური აღმოჩნდა და შემთხვევებს, ჯამში, 299 ადამიანი ემსხვერპლა. 2019 წელს 86 ინციდენტი აღწერეს, მათგან რვა დასრულდა ფატალურად და ჯამში, 257 ადამიანის დაღუპვა გამოიწვია.

ორღიანი ნაულები კატალონიაში

კატალონიაში პოლიციამ ძალის გამოყენებით დაშალა უკანონო წვეულების მონაწილეები. ბარსელონასთან ახლოს მდებარე ერთ-ერთ დასახლებაში გამართული საახალწლო წვეულება ორი დღე გრძელდებოდა და მას 200-ზე მეტი ადამიანი ესწრებოდა. უკანონო წვეულების მონაწილეთა ნაწილმა ადგილზე მისულ პოლიციას წინააღმდეგობა გაუწია. დაკავებულია წვეულების ორგანიზებში მსხვილი რამდენიმე ადამიანი. მათ ჯარიმის სახით 3000-დან 60 000 ევრომდე გადახდა მოუწევთ.

ქალს სიკვდილით დასჯიან!

აშშ-ის ფედერალურმა სააპელაციო სასამართლომ მცდარად მიიჩნია ქვედა ინსტანციის გადაწყვეტილება, რომელმაც ქალის სიკვდილის დასჯის გადაწყვეტილება ბათილად ცნო. მსჯავრდებული ლიზა მონტგომერი დამნაშავედ ცნეს ორსული ქალის სასტიკ მკვლელობაში. შემთხვევა 2004 წელს მოხდა. მანამდე ცნობილი იყო, რომ განაჩენის აღსრულება 2020 წლის 8 დეკემბერს ინდიანას შტატში (სასიკვდილო ინექციის შეყვანით) უნდა მომხდარიყო. განაჩენის აღსრულება გადაიდო, რადგან მსჯავრდებულის ადვოკატი კორონავირუსით დაინფიცირდა. ადვოკატი განაჩენის შემსუბუქების მიზნით, თხოვნას ამზადებს. განაჩენის აღსრულების დღე 12 იანვარი დადგინდა. მაგრამ ტელეარხის ინფორმაციით, გადაწყვეტილების აღსრულება გადაიდო, შესაძლოა ქალი სიკვდილით, უფრო ადრე დასაჯონ.

გვისხივე ნათელი!

დამდებ შობა-ახალ წელს გილოცავთ, ძვირფასო მეგობრებო! სიკეთე, ბედნიერება, სიხარული, ჯანმრთელობა და ბარაქა მოგიინაგროს გამჩენმა უფლის-მიერ სიყვარულთან თანამზეურად!

იმისათვის, რომ „ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს“ სამამულე და საერო საქმეს უნდა მოვეციდეთ გულისყურით, ჩვენივე საკმარი „რამე-რუმეები“ ჩვენივე შრომითა და ოფლით მოვიპოვოთ, მიწას უცილობელი ფუნქცია აღვუდგინოთ და პურ-ღვინის ქვეყანა რომ ვართ, კიდევ ერთხელ დავამტკიცოთ.

მოყვარეს მოყვრულად დავხვდეთ, მტერს კიდევ – მტრულად. ზეციერზე დიდ მოაზროვნე-მეცნიერებად ნუ დავისახავთ საკუთარ თავს და გვახსოვდეს: „აღბდების, რაიც წერილ არს...“

ჩვენი გზა, როგორც ერთმა უდიდესმა ქართველმა ბრძანა, „ქრისტეს გზაა...“ ამ გზაზე კი ყველაფერი მოსალოდნელი, რადგან ის მარადიული ბრძოლისა და ტანჯვა-ჩამების საწიერია.

მხარ-თეძოზე წამოწოლილი, ჩვენი ზღაპარ-გმირის, ნაცარქექიას წარმოდგენა კარგი, თორემ „ნამდვილ“ ქართველს დროის წასაგებად სადა სცალიან. თუ ყველაფერზე არ ავმადლდით და საქმეში უწინარესობა ვერ შევიძლით, ცუდად მაშინ წავგივა საქმე და ნანატრი სამამულო წადილიც გავგიწყალდებამ!

ღმერთო მაღალო, შენ მოუმზევე ყოველ ქართველს და სრულიად საქართველოს ცას მიმწვდომი სიხარული და ბედნიერება...

მრავალჟამიერ, მრავალჟამიერ, მრავალჟამიერ...
„სადავოი კირიალესა“ – ცისა და მიწის სადღეგრძელოვ, ღმრთისა და კაცის მღერად გასაგონარო, აკვნის სიმრავლე და ჯან-ძალისად მოარულო, სიყვარულის მემზევე და სიძულვილის დამმარცხებელო, ამომშანთავო მორთებისავე, სიკეთის მეკვლევე, ანგელოზთა ბაგეთაგან გადმოდენილო ანკანა წყაროვ, ჩვენი მეკუჩხურო და მეკეთილევე, ამინად შეგეწიოს – ხმაი უფლისა, ჩვენზე ბედნიერების მოსურვილეს...
შენაც გვყავდე იმედად და გვესალტე რწმენად მარადიული, დაუსრულებელი ბედნიერებისა...
ამინ, ამინ და ამინ...

ლაშა გვასალია

„მ ცოტნესნაირი ბავუში არ მინახავს!..“

„მ ცოტნესნაირი ბავუში არც მინახავს და არც მეგულება, ყველაფერს გავაკეთებ და მისთვის ყოველთვის მისაწვდომი ვიქნები თუ რამეში შემიძლია დავეხმარო“, – განაცხადა დანიელ ბარენბოიმი, რო-

ასევე დანიელ ბარენბოიმის თხოვნით დაუკრა ბრაშის მესამე, ფა-მინორული სონატის პირველი ნაწილი.

ლიზი მამრამი (ცოტნეს დეიდა):
„მთელი კონცერტის განმავლობაში ვაკვირდებოდი დარბაზს, სახეებს, რეაქციებს და ვხედავდი დიდ აღფრთოვანებას, გაოცებისგან ხელეშს შლიდნენ და თითქოს ახსნასაც ვერ პოულობდნენ, რაც ხდებოდა. კონცერტის დასრულებიდან დასრულდა და დანიელ ბარენბოიმი წამოდგა ფეხზე და ტაშს დიდხანს უკრავდა, თან იმეორებდა – „ფენომენალური“, „უნიკალური“, „საოცარი“! კონცერტის შემდეგ ცოტნეს მასტერ კლასებიც ჰქონდა დირიჟორ დანიელ ბარენბოიმთან და კომპოზიტორ იორგ ვიდმანთან. საოცარი იყო მათი ურთიერთობა – თითქოს თანასწორი, თანატოლ მუსიკოსებს შორის აზრთა გაცვლა-გამოცვლა...“

დესაც 11 წლის ცოტნე ზედგენიძე პირველად მოისმინა.

პანდემიის გამო შეზღუდვების მიუხედავად, შესაძლებელი გახდა ცოტნეს გამგზავრება ბერლინში და იქ კონცერტის ჩატარება.

კონცერტზე ცოტნემ შეასრულა თავისი ნაწარმოებები: „დიპტიხი“, საკუთარი დედისადმი მიძღვნილი „ზარები“, „ზმანებანი“, სამი საფორტეპიანო ეტიუდი და თავისი დის ნინიკოსადმი მიძღვნილი ციკლი...

ნიწო მამრამი (ილიაუნის პროფესორი, ცოტნეს პედაგოგი და აღმზრდელი ბებო): ცოტნე ცნობილი ლოტბარის და მომღერლის ნიკო სულხანიშვილის შთამომავალია, მას არასდროს უვლია მუსიკალურ სკოლაში. სწავლობს ჩემთან 5 წლის ასაკიდან. 6 წლის იყო, როცა კომპოზიციების შექმნა დაიწყო. აშკარაა, რომ მას დიდი მომავალი აქვს.

რევაზ თოფურიძე:
ფოტოზე: იორგ ვიდმანი, ცოტნე ზედგენიძე, დანიელ ბარენბოიმი

სიკეთის მოლოდინი

ხესა შეიქმნს ხმელსა ნელადა!

რუსთველი

კარგი რამ არა გვითხრა რა, თავი წაგვჭამა ვირთხამა და წელმა განუკითხავმა. რა შებრალება, რა ხათრი? ცელით გვცელავდა სახადი, ვიდრე ახალ წელს ვნახავდით! გვედირსა წელი ხარის და გულები გაგვიხალისა მოიმედობამ ხვალისა! და დღეს საოცრად მომინდა,

რომ არა კინკლაობითა, ძმა ისევე ვიცნოთ ძმობითა! დე ხარმა ჯილით იხაროს, რომ ხეო, მიმჭკნარ-მიმხმარო, ნელადა იქცე და იხარო!

ალექსანდრე შენგელია
2021 წლის 1 იანვარი

ხუმრობას კაცი არ მოუკლავს...

ოთხხუთკარიანი ლექსები მხატვრობაში, სხვა შემოქმედებაში და ცხოვრებაში
* * *

წესადა აქვთ თურმე მხატვრებს, მათ შორის ელ გრეკოსაო, სხვას შენ ისე უნდა რეკო, რომ იმან ვერ გრეკოსაო.

იყო ბერნარდ შოუ, არ უყვარდა შოუ, თქვა ეს შოუები ხომ არ ჩავახშოუეუ.

კოხის რჩევა საყვარელ მხარაღს

თუკი ძალიან შეგცივდა ანტონ პავლოვიჩ ჩეხოვო, ეგ შენსე უნდა მაიხსნა და შეშა უნდა ჩეხოვო.

წარვიდა ალენ დელონი, გარდაიარა მდელონი, ჰქმნა ბევრნი კოცნაობანი დიადნი სასახელონი

ვერაინ მიხვდა, შენს გულში სად ვისი იყო უზანი, სად იყო უწინა ფილიპი, სად კიდევ ფან-ფან-ტულპანი.

ლექსი დაწერილია გაგრაგავლი კოეფის მიერ, რადგან ჩაიკოვსკიმ თამის ოპერაში გამოიყენა ქართული იანგანა და მას არაგული ცეკვა დაარქვა.

ჩანგლებისას ვერას გეტყვით, მაგრამ გეტყვით ჩაის კოვზს კი თურმე ხშირად იპარავდა პიოტრ ილიჩ ჩაიკოვსკი.

დედის ნაქონ კაბებს იცვამს და სარკის წინ კოპწიაობს, ხანა ვარდობს, ხან ენძელაობს, ხან ზამზახობს, ხან იაობს...

გაიგებდით, თუ რა უთხრა რაფაელმა ლეონარდოს! რომ არა ღირს გენიოსმა სულელს თავი გაუყადროს.

კეთილი ანგელოზები ჩასჩურჩულებდნენ ნიკოსა; რა უნდა იყოს ტილოზე რა კიდევ, რომ არ იყოსა.

მეგობრებო, ალგათ, მიხვდით რომ ნიკოში ვიგულისხმე ნიკო ფირსთანაშვილი.

ძმაო, თუკი მუღენ რუჟში გპატიუობდა რენუარი, კარგი მართლაც ვერ გიქნია თუ უთხარი შენ უარი.

ციმციმ-ციმცინათელემო, დიმილემო ღამისაო, ყველა უნდა შეგხაროდეთ, მეც მთქმელი ვარ ამისაო.

ეგონა, მივსდევ გულსაო, და ლამაზ ნაკადულსაო, თურმე სხვის გეგმას მისდევდა ცუდსა და ჩახლართულსაო.

მანქანას თივა მიჰქონდა, ქორი ართმევდა თივასა, მე და შენ ცაში გაგცქერდით ვანსკვლავსა ათას სხივასა.

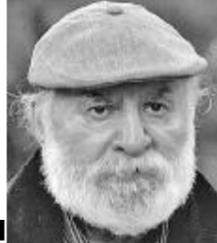
აუჰ, რა ლამაზებია და როგორ შესაბრალებია, მაღლა მაგინზე დიმილით მოსიარულე ქალებია.

რად გვინდა ნეტავ ველები, ეს ზაღები და ეს სკები? თუ აღარ გავვიღიმებენ ჩვენი დიდთავალა ფრესკები?

მიდი, იბტუნე, რამდენიც გინდა, მაგრამ გჭირდება ქცევა სათუთი, ისე არ ახტე რომ საზღვრებს ასცდე, საფრთხილო საქმე არის ბატუტი.

ძნელია, იყო მარტორქა, რქას ატარებდე ცხვირზედა და ქვეყნად ყველას ეგონა არც თუ ჭკვიანი ვირზედა.

მე ხომ ზღარში ვარ, მამ ზღარზისაგან რატომღა გიკვირთ ქცევა ზღარზული? მე მიჩვენებია ეს ძველი ზაღი, არ მსურს სასახლე დიდი ზღარზული.

გურამ პატრიკაშვილი
2020

კადრები

ბრძოლა ბრძოლა

რომორც იქნა, ნე-რტილი დაესვა ერთლი-ან გაჭიანურებულ მარა-თონს - რამდენჯერმე გა-დადებულმა და თბილი-სის „ლოკომოტივის“ ბა-ზაზე გამართულმა ყრი-ლობამ საქართველოს რაგბის კავშირის პრე-ზიდენტად „ბორჯღალო-სანთა“ ყოფილი კაპიტანი ირაკლი აბუსერდიე აირჩია, რომელმაც 43 ხმოსანი დე-ლეგატიდან 31-ის ნდობა დაიმსახურა.

„მადლობას ვუხდით როგორც მხარდამჭერებს, ისე: მო-წინააღმდეგეთა ბანაკის მომხრეებს. მზად ვარ ყველასთან სათანამშრომლოდ, რადგან ჩვენი სახეობის განვითარე-ბისთვის ერთიანობა აუცილებელია“, - განაცხადა პარ-ლამენტის ყოფილი დეპუტატმა.

რაც შეეხება ან უკვე სრკ-ის ექს-თავაკვ გოჩა სვა-ნიძეს, მას ამჯერად მხოლოდ 10 თანამოაზრე აღმო-აჩნდა, ხოლო მესამე კანდიდატმა - ბაჩო ხურციძემ ფორუმს ბოიკოტი გამოუცხადა, ვინაიდან მიაჩნია, რომ უნდა ჩატარებულიყო არა გადადებული, არამედ ახალი ყრილობა, რომელიც სრკ-ის გამგეობას უნდა დაენიშნა. ამიტომ იგი დაფიქსირებულ შედეგს არა-ლეგიტიმურად თვლის და მის გასაჩივრებას აპირებს.

კობა კოხანიძე

ჭაღრაკი

საპატიო მესამე

პრესტიჟული ტურნირის 71 მონაწილესთან ბრძოლაში დაკავებული საპატიო მესამე ადგილით დასურა შარშანდე-ლი საჭადრაკო სეზონი ქართ-ველმა დიდოსტატმა ლევან ფანცულაიამ.

საუბარია წყნარი ოკეა-ნის ჩრდილო-დასავლეთის „ბრძენთა თამაშის“ ცენტრ-რის მიერ ორგანიზებულ სა-ერთაშორისო ონლაინ - ასპარეზობა „ვაშინგტონის ზამთრის“ ოსტატთა კატეგორიაზე 10000-დოლარი-ანი საპრიზო ფონდით, რომლის ბედიც კოეფიციენ-ტთა ცხრილმა გადანყვიტა.

საბოლოოდ ჩვენი თანამემამულე მხოლოდ დამა-ტებითი მაჩვენებლებით ჩამორჩა იგორ კოვალენკოს (ლატვია) და ჰაიკ მარტიროსიანს (სომხეთი), რომლებ-მაც ასევე 9 შესაძლებლობიდან 7-7 ქულას მოუყარეს თავი. რაც შეეხება ბაადურ ჯობავას, მას 5 ქულით 25-ე პოზიცია ერგო, არადა, ფანცულაიას მსგავსად, ჩი-ნებული სტარტი ჰქონდა - 3-დან სამი გამარჯვება.

ზურაბ ლომიძე

ჭიდაობა

ტოკიოს აჩრდილი

ტრადიციისამებრ, ყველაზე უხვ მოსავალს ოლიმპიურ ტოკიოში ფალავანთაგან ველით, ამიტომ დედაქალაქის ახალ სპორტის სასახლეში გამართულმა მოჭიდავეთა ეროვ-ნულმა ჩემპიონატმა დამატებითი დატვირთვა შეიძინა.

მართალია, „თა-ვისუფალთა“ ტურ-ნირში არ გამოსულა ოლიმპიური, მსოფ-ლიოსა და სამგზის ევროპის ჩემპიონი ვლადიმერ ხინჩევაშ-ვილი, მაგრამ ყველა მონაწილე ტონს მაინც ძველი გვარდიის ლიდერები იძლეოდ-ნენ, რაშიც რამდენი-მე ჩემპიონის გვარიც დაგარწმუნებთ: ნიკა კენჭაძე (ამბროლაური), სანდრო ამინაშვილი (თბილისი), ირაკლი მწითური (თბილისი), ელიზბარ ოდიკაძე (თბი-ლისი), ბექა ბუჯიაშვილი (გორი), დავით ტლაშაძე (გო-რი) და გენო პეტრიაშვილი (გორი).

ისიც სათქმელია, რომ პრიზიორთა შორის არაერ-თი რეგიონის წარმომადგენლებს ვხვდებით, რომელთა შორისაც აღსანიშნავია ონელების - მირიან მაისუ-რაძისა და ზვიად მეტრეველის „ვერცხლი“. რაც შეეხება „კლასიკოსთა“ ასპარეზობას, აქ უკვე თვალ-საჩინო გახლდათ დასავლეთ საქართველოს გუნდე-ბის, განსაკუთრებით - აჭარისა და გურიის უპირა-ტესობა. მოხდა გამოსარჩევი ფაქტიც - საპატიო კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ხულოელი ძმები - ლერი და ოთარ აბულაძეები ავიდნენ.

ზაღარი იაშვილი

ციფრების ენით

2020-ს თამამად შეგვიძლია სჯიან კვარაცხელიას წე-ლინადი ვუნოდოთ. მართალია, სეზონის ბოლოს 19 წლის ვუნდერკინდს კორონავირუსი შეხვდა, რის გამოც ეროვ-ნული ნაკრების ისტორიულ შეხვედრას დააკლდა, მაგრამ მანამდე იმდენი მოახერხა, რომ შეუცვლელი ფიგურა გახდა როგორც ყაზანის „რუბინში“, ისე „ჯვაროსანთათვის“.

ყოველივეს გათვალისწინებით, სავსებით ლოგი-კურად, ჩვენი უნიჭიერესი თანამემამულე ღირსეულად დააფასეს როგორც სამშობლოში, სადაც გასული წლის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს, ისე რუ-სეთში, რომლის პრემიერლიგის უძლიერეს დრიბლი-ორადაც მიიჩნიეს და პირველი წრის სიმბოლურ ნაკ-რებშიც დაასახელეს.

ბუნებრივია, არაორდინარული შემტევის ასეთი პროგრესი მის სატრანსფერო ფასზეც სათანადოდ აისახა და გერმანული სამენეჯერო ინტერნეტ-სააგენ-ტო „ტრანსფერმარკეტის“ მონაცემებით, ქართველთა შორის მონიშნა.

ბთავაზოპოტ ნამყვან ათეულს მილიონი ევროს მიხედვით:

- სჯიან კვარაცხელია („რუბინი“) - 10,00;
- გიორგი ჩაკვეტაძე („გენტი“) - 6,00;
- საბა კვიციანი („როტორი“) - 3,00;
- დავით სოჭოლავა („შახტარი“) - 3,00;
- ვაკო გვილია („ლეგია“) - 2,50;
- ზურაბ დავითაშვილი („როტორი“) - 2,50;
- ოთარ კიტეიშვილი („შტურმი“) - 2,00;

კალათბურთი

ღირსეული უინიში

2020 წლის ფინიშზე შესაშური კონდიციები აკრიფა ცსკა-მ, სადაც ღირ-სეულად გამოიყურება თორნიკე შენგელია.

ჯერ იყო და არმილებმა ყაზანში გამართული „ვეითიბი ლიგის“ პრინციპული ბრძოლა მოუგეს „უნიქსს“ - 83:76, ხოლო შემდეგ და-მატებით დროში კიდევ უფრო მძიმე გამარჯვება მოიპოვეს იტალი-აში „მილანთან“ - 91:87, რომელიც ევროლიგაში ზედიზედ მე - 12(!) გახლდათ და ლიდერობას ნიშნავს.

29 წლის ქართველმა მძიმე ფორვარდმა განსაკუთრებით თათრეთში იყოჩაღა, სადაც 31 წუთში ორმაგი დუბლი მიითვალა - 18 ქულა, 12 მოხსნა და, რაც მთავარია, პარტნიორებს შორის საუკეთესო მაჩვენებლით - ფეფტურობის კოეფიციენტ 20-ით კვირის სიმბოლურ ხუთე-ულში მოხვდა.

რაც შეეხება აპენინებზე მიღწეულ წარმატებას, იქ „ჯვაროსანთა“ კაპიტანმა 8 ქულა და 7 მოხსნა იკმარა.

ვიტალი ჯაფარიძე

ხელბურთი

ბერმანულ ტალღაზე

ბბსული სეზონის დასკვნით სახელბურთო აკორდს - ჩემპიონთა ლიგის ოთხთა ფინალს კიოლნმა უმასპინძლა, სადაც უმთავრეს ფავო-რიტად ყველაზე პრესტიჟული ევროტურნირის 9-გზის (!) ტრიუმფატორი და უკანასკნელ პერიოდში დაუმარცხებელი „ბარსელონა“ მი-იჩნეოდა, მაგრამ...

ნახევარფინალში კატალონიურმა გრან-დმა მართლაც შთამბეჭდავი თამაში აჩვენა ტრავმირებული ნიკოლა კარაბატიჩის გა-რეშე ობლად დარჩენილ „პარი სენ-ჟერმენ-თან“ - 37:32. თითქოს საიუბილეო - მეა-თე წარმატებას ბევრი აღარაფერი უკლ-და, თუმცა, ყველას დაავიწყდა მრისხანე „კილის“ ფაქტორი, რომელიც შინ მეოთხე ტიტულისთვის იბრძოდა, თანაც, თავმოყ-ვარეობაშელახული, რადგან ბუკმეკერებმა საკმაოდ დამამცირებელი ფსონი - 6 „კუში“ დაუნ-რეს.

წინა საღამოს შარშანდელ ფინალისტ - უნგრულ „ვესპრემთან“ ზღაპრულად, დამატებით დროში მო-

გებულმა შეხვედრამ გერმანულ კლუბზე დოპინგით იმოქმედა და სკანდინავიელ ლიდერ საგოსენის 7 გო-ლით სენსაციაც გამოაცხო - 31:26!

მანუჩარ ბიორგაძე

ძრისტეს ასაკში

მარიას შესანიშნავი უპიღეული

მსოფლიოს ყოფილი პირველი ჩოგანი და დიდი სლე-მის ტურნირების ხუთგზის ჩემპიონი მარია შარაპოვა კორტიდან შარშან წავიდა, ხოლო ახლანან 33 წლის რუს-მა ლამაზმანმა, ბოლოსდაბოლოს, ოჯახის შექმნა გადაწყვიტა.

მისი რჩეული ბრიტანელი ბიზ-ნესმენი ალექსანდრ გილკსი გახლავთ, რომელიც ქრისტეს ასაკ-ში მყოფი მომავალი პატარძლის მხაურაინი რომანების პერსონაჟთა შესანიშნავი შედეგულს შეკრავს. როდემდე? აღსანიშნავია, რომ ყოფილ ბო-

იფრენთაგან ზუსტად ნახევარი ჩრდილოელი პრინ-ცესას კოლეგები იყვნენ - ხუან კარლოს ფე-რერო, ენდი როდიკი და გრიგორ დიმიტრო-ვი, საშა ვუიაჩიჩი კი ასევე სპორტსმენია, ოლონდ - კალათბურთელი.

რაც შეეხება ბევრი მამრისთვის სრულ-ყოფილების განსახიერების უკანასკნელ და, როგორც ირკვევა, საკმაოდ სერიოზულ გა-ტაცებას, საქმიანი წრეების ალბიონელი წარმომადგენელი პრინცების - უილიამისა და ჰარის მეგობარია, თანაც კარგად ფლობს საკუთარი ელიტური გულისსწორის მშობ-ლიურ ენას.

როსტომ რაჭველიშვილი

სულთანა

სიალა გვიმრაძე-ბრძელიშვილი

უმძიმეს ტკივილისა და მწუნარების წელიწადის გაუ-საძლისი დღეები მიიღია... დიას, წელიწადი გაფრინდა, რაც საყვარელ ოჯახს, ძვირფას მეუღლეს, შვილებს, შვილიშვილებს, შვილთაშვილებს, ახლობლებს განეშორა უერთ-გულესი დედა, ძვირფასი ბები, სანათესაოს მოამბეგე ქალბატონი ციალა გვიმრაძე-ბრძელიშვილი.

თვითონაც დიდი ოჯახის შვილი, კარგ ტრადიციებზე აღზრდილი, ასევე სიყვარულით, სისათუთით, ერთგულებით იყო გამორჩეული. თავისი არცთუ ხანმოკლე სიცოცხლის მანძილზე, მან დიდი რუდუნებით აღზარდა ორი ღირსეული ვაჟი-ცოცია, ასევე შვილიშვილთა და შვილთაშვილის სიმრავლით ხარობდა და ამავობა, ყურადღებას არ აკლებდა ახლობლებს, ნათესავ-მეგობრებს, ამიტომაც იყო დიდი ხალხმრავლობა მასთან გამოთხოვების დღეს.

სოლიდური ასაკის მიუხედავად, ქალბატონი ციალას ამქვეყნიური განშორება მაინც მოულოდნელი იყო. ვერც წარმოვიდგენდით, ეს სიცოცხლით, ღიმილით და სიკეთით სავსე ქალბატონი თუ ასე სწრაფად გამოგვეცვლებოდა ხელიდან...

კიდევ ერთხელ გემშვიდობებით, ჩვენო დაუფინყარო, განუყოფელი და კდემამოსილო, სათნოებით აღვსილო დედა, მეუღლე, ბებო და დიდი ოჯახის ოქროსხელება დიასახლისო.

მარად დარჩები ჩვენს ხსოვნაში

ვალერიან ბრძელიშვილი ოჯახით

მეუღლე ასლან სულაძე, შვილი გიორგი სულაძე, და ლეილა მუმლაძე, დისწული ხათუნა ინკირველი ღრმა მწუნარებით იუნყებთან, რომ 27 დეკემბერს გარდაიცვალა

დალი მუმლაძე

რეკლამა

„საქართველოს რესპუბლიკაში“ 31აა შშაპელას ქ. №48 599 79-76-79; 568 82-09-84

ბარდაისვალი ტარიელ ფუტკარაძე

ქუთაისში კორონავირუსს მეცნიერი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ქართველოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი, პროფესორი ტარიელ ფუტკარაძე ემსხვერპლა.

ტარიელ ფუტკარაძე მკურნალობას საავადმყოფოში გადიოდა, თუმცა მედიკოსებმა მისი გადარჩენა ვერ შეძლეს.

„საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი მწუნარებით აუნყებს სრულიად საქართველოს – მარცხით დასრულდა ერთგვიანი უღმრთელო ბრძოლა.

კოვიდინფექციამ 60 წლის ასაკში იმსხვერპლა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აქტზე ხელმოწერილი უზენაესი საბჭოს დეპუტატი, საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის ქართველოლოგიის მიმართულების ხელმძღვანელი, ცნობილი მეცნიერი, საზოგადო მოღვაწე, პროფესორი ტარიელ ფუტკარაძე“, – წერს სოციალურ ქსელში საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის რექტორი სერგო ვარდოსანიძე.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია თანაუგრძობს განსვენებულის ოჯახს და სრულიად საქართველოს ღირსეული მამულიშვილის

ტარიელ ფუტკარაძის

გარდაცვალების გამო.

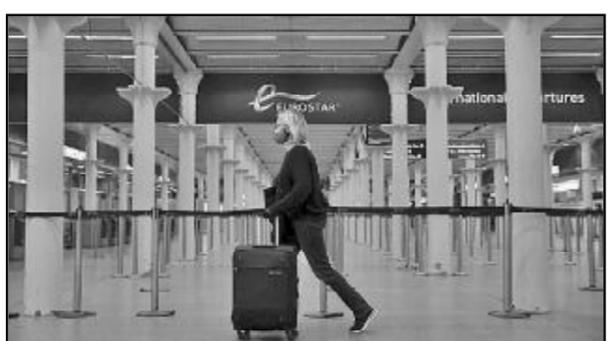
რა შეითხვევაში არ გაუშვებან საქართველოს მოქალაქეს 2021 წლის 1 იანვრიდან უნებანის ზონაში?!

2021 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა საკანონმდებლო ცვლილება, რომლის თანახმად, შენგენის რეგულაციით გათვალისწინებული დოკუმენტაცია დამატებით საქართველოს სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე შემოსმდება. კერძოდ, საზღვრის დაცვის პოლიციას უფლება აქვს, მოქალაქე არ გაუშვას შენგენის ზონაში. საქართველოს მოქალაქეს შეიძლება, უარი ეთქვას საქართველოს საზღვრის გადაკვეთაზე, თუ მას ეკრძალება ევროკავშირის/შენგენის ზონის რომელიმე ქვეყანაში შესვლა, ან სრულიად ვერ წარადგენს კანონით გათვალისწინებულ საბუთებს.

- აღნიშნული საბუთებია:
• ბიომეტრიული პასპორტი;
• უკან დასაბრუნებელი სამგზავრო ბილეთი ან მოქმედი ჯავშანი;
• საცხოვრებლის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია, მაგალითად, სასტუმროს მოქმედი ჯავშანი ან მასპინძლის თანხმობა განთავსებაზე;
• სამოგზაურო დაზღვევა;
• მოგზაურობის ფინანსური უზრუნველყოფის საბუთი;

- კონფერენციებში, სემინარებში, საქმიან შესვედრებში მონაწილეობის მიზნით მგზავრობის შემთხვევაში, ზემოაღნიშნული საბუთებთან ერთად რეკომენდებულია მგზავრობა თან იქონიოს ღონისძიების/კონფერენციის/სემინარის მონაწილე/პროგრამა;
• სამედიცინო სერვისებით სარგებლობის, მოკლევადიანი სამკურნალო კურსის/ოპერაციის მიზნით მგზავრობის შემთხვევაში, ზემოაღნიშნული საბუთებთან ერთად სასურველია მგზავრობა თან იქონიოს: ა) იმ სამედიცინო დაწესებულების თანხმობა, რომელშიც დაგეგმილია მკურნალობა ან/და საქართველოს სამედიცინო დაწესებულების რეკომენდაცია, შესაბამისი მკურნალობის ევროკავშირის/შენგენის წევრ ქვეყანაში ჩატარების შესახებ; ბ) მგზავრობისა და მკურნალობის ფინანსური უზრუნველყოფის დამადასტურებელი ნაღდი ფულით, მგზავრის მოქმედი ელექტრონული ბარათით ან გადარიცხვის დამადასტურებელი დოკუმენტით;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ცნობით, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარსულში ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის ქვეყანაში მოგზაურობის ისტორია, მხედველობაში მიიღება შს მინისტრის 2020 წლის 21 დეკემბრის №176 ბრძანებით განსაზღვრული გარემოებები:

- პირის ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის ქვეყანაში მგზავრობის/მოგზაურობის ისტორია;
• მგზავრობის მიზანი, მათ შორის, როგორცაა, მივლინება, გადაუდებელი სამედიცინო საჭიროება;
• ინფორმაცია, რომელიც მიუთითებს პირის მიერ საქართველოს საზღვრის გადაკვეთის ხელშეწყობ გარემოებაზე;

- და რისკვაქტორები:
• პირის მიერ ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის ქვეყანაში კანონიერად ყოფნის ვადის დარღვევის ფაქტი(ებ)ი;
• პირისათვის საქართველოს საზღვრის გადაკვეთაზე უარის თქმის შესახებ წინა მიღებული გადანყვეტილება და უარის თქმის საფუძველი (მიზეზი);
• ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის რომელიმე ქვეყანაში შესვლაზე უარი;
• პირის მიერ შეცვლილი საიდენტიფიკაციო მონაცემებით (სახელი/გვარი) ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის რომელიმე ქვეყანაში მოგზაურობის ისტორია;
• ინფორმაცია, რომელიც მიუთითებს პირის მიერ საქართველოს საზღვრის გადაკვეთის დამაბრკოლებელ გარემოებაზე.

„შეიმთხვეა სორციულად საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის (შეიმთხვეა, დეპარტამენტი) მოსამსახურის მიერ, საპასპორტო კონტროლისას, სოლო აეროპორტაში, შეიმთხვეა შესაძლოა შესრულდეს წინასწარ, პირის მიერ საპასპორტო კონტროლის ბასვლამდე“, – აცხადებენ საგარეო საქმეთა სამინისტროში.

წესი ვრცელდება ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის ქვეყანაში გამგზავრების მსურველ საქართველოს იმ მოქალაქეზე, რომელიც სარგებლობს უფიზო მიმოსვლის რეჟიმით და ევროკავშირის წევრ/შენგენის ზონის ქვეყანაში მიემგზავრება როგორც პირდაპირ, ისე მე-3 ქვეყანაში ტრანზიტით გავლის გზით.

როგორ ხდება საქართველოს მოქალაქისთვის სახელმწიფო საზღვრის კვითაზე უარის თქმა?

თუ შესაბამისი შემთხვევის შედეგად გამოვლინდა სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთის კანონმდებლობით განსაზღვრული რომელიმე დამაბრკოლებელი გარემოება, საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის მოსამსახურე იღებს საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთაზე უარის შესახებ გადანყვეტილებას. დასაბუთებულ გადანყვეტილებაში მიეთითება საქართველოდან გასვლაზე უარის თქმის კონკრეტული საფუძველი. გადანყვეტილების 1 ეგზემპლარი გადაეცემა პირს, რომელსაც უარი ეთქვა სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთაზე, ხოლო 1 ეგზემპლარი რჩება დეპარტამენტში.

დეპარტამენტის მოსამსახურე ახორციელებს პირისათვის საქართველოდან გასვლაზე უარის თქმის შესახებ მიღებული გადანყვეტილების ჩაბარებისა და გადანყვეტილების გასაჩივრების წესის განმარტების პროცესის ვიდეოგადაღებას ფორმის ტანსაცმელზე დამაგრებული სამხრე ვიდეოკამერის მეშვეობით.

როგორია გასაჩივრების პროცედურა?

გადაწმენილი საქართველოდან გასვლის მსურველ პირს შეუძლია გაასაჩივროს აქტის ჩაბარებიდან 10 დღის ვადაში საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში. საჩივარს ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო იხილავს 30 დღის ვადაში, რომელიც საჩივრის განმხილველი ორგანოს გადანყვეტილებით შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 30 დღისა. ცნობისთვის: საქართველოს მოქალაქეებს 2017 წლის 28 მარტიდან უფიზოდ შენგენის/ევროკავშირის წევრ ქვეყანაში მოგზაურობის უფლება აქვთ. მათ უფიზოდ მოგზაურობა 180 დღის განმავლობაში ჯამში 90 დღე შეუძლიათ. „აქცენტი“

